

“ ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ ”

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΑΓΙΟΡΕΙΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΛΟΓΟΙΚΗ
ΥΠΗΡΕΑΣΙΑ ΚΙΒΩΤΩΣ

·: Τύπος “ ΦΟΙΝΙΚΟΣ ”, Βενιζέλου 60 - Θεσσαλονίκη ·:

ΠΙΝΑΞ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ἡμερολογιακῶν παραλειπόμενα	σελ.	33
Χρονογραφικὴ καὶ τοπογραφικὴ ἱστορία Ἀγ. Ὁρους	»	42
Ἐνα πρωτοχρονιάτικο ὄνειρο	»	47
Ὁ μοναχὸς Δανιὴλ τῶν Κατουνακίων	»	49
Ὅριακὰ Ἀγίου Ὁρους	»	55
Σκέψεις	»	63

Ἡ ΕΙΚΩΝ ΤΟΥ ΕΞΩΦΥΛΛΟΥ

Κατὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ ἐξωφύλλου τοῦ προηγουμένου τεύχους, ἐξ ἀβλεψίας ἐτέθη ἡ φωτογραφία τοῦ ἐρημίτου Μοναχοῦ Φιλαρέτου ἧτις προωρίζετο διὰ τὸ παρὸν τοιοῦτον.

Ὁ μοναχὸς Φιλάρετος (Ἕλλην) ἠπῆρξεν ἀδελφὸς τῆς Ἱ. Μονῆς τοῦ Ῥωσικοῦ. Δι' ἀνωτέραν πνευματικὴν ζωὴν ἐγκατεστάθη ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς τὰ Καρούλια, ἀρχικῶς εἰς τὸ ἐρημητήριον τοῦ Παχωμίου καὶ κατόπιν εἰς πλεόν ἡσυχαστικὴν τοποθεσίαν ἐκ τῆς ὁποίας οὐδὲ τὴν θάλασσαν δύναται τις νὰ ἴδῃ.

Ἡ χαρὰ τοῦ ἀγωνιστοῦ αὐτοῦ ἐρημίτου εἶναι ἔκδηλος εἰς τὸ πρόσωπόν του καὶ εἶναι ἐκ τῶν 2-3 ἐρημιτῶν οἵτινες δὲν ἐδέχθησαν νὰ λάβουν οὐδεμίαν βοήθειαν κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον ἐκ τῶν διανομῶν τροφίμων καὶ ἱματισμοῦ.

Ἡ δημοσιευομένη ἤδη φωτογραφία εἶναι τὸ ἐρημητήριον τοῦ Ῥώσου μοναχοῦ Ἰωὴλ περὶ τοῦ ὁποίου ἐσημειώσαμεν εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος.

ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ

« Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐτοὺς καὶ αὐτὸς εἰσηλθεν εἰς κώμην τινά. γυνή δὲ τις ὀνόματι Μάρθα ὑπεδέξατο αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. καὶ τῆδε ἦν ἀδελφὴ καλουμένη Μαρία, ἣ καὶ παρακαθίσασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ ἤκουε τὸν λόγον αὐτοῦ, ἣ δὲ Μάρθα περιεσπᾶτο περὶ πολλὴν διακονίαν· ἐπιστάσα δὲ εἶπε· Κύριε, οὐ μέλει σοι ὅτι ἡ ἀδελφὴ μου μόνην με κατέλιπε διακονεῖν; εἰπέ οὖν αὐτῇ ἵνα μοι συναντιλάβηται. ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς· Μάρθα Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά· ἐνὸς δὲ ἐστι χρεία· Μαρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξέλεξατο, ἧτις οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς ».

(Λουκ. ι'. 38 - 42)

“ΑΓΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ,,

Ο ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΙΤΗΣ

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΤΗΣ ΕΝ ΑΓΙΩ ΟΡΕΙ ΑΘΩ

ΙΕΡΑΣ ΚΟΙΝΟΒΙΑΚΗΣ ΜΟΝΗΣ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΑΥΤΗΣ ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΩΝ ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ

Εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον μας τοῦ παρόντος περιοδικοῦ, ἐξ ἀφορμῆς τῶν σχολίων ἐπὶ τῆς μελλούσης νὰ συνέλθῃ πανορθοδόξου Προσυνόδου, ὑπεμνήσαμεν τὴν ἐπιζήμιον ἀπουσίαν ἐκ τῶν θεμάτων, τοῦ ἐκκρεμοῦς ἡμερολογιακοῦ ζητήματος. Ἐκτὸς τῶν λόγων, εἰς οὓς ἀνεφέρθημεν καὶ οἵτινες ἐπιβάλλουν τὴν ταχύτεραν λύσιν τοῦ προβλήματος τούτου, ὑφίστανται καὶ ἄλλοι βυσικῆς σημασίας διὰ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ὑποχρεοῦντες τὴν προσεκτικὴν μελέτην των ὑπὸ πάντων τῶν ἀρμοδίων.

Ἡ ἀντικανονικῶς πραγματοποιηθεῖσα μονομερῆς εἰσαγωγή τοῦ διωρθωμένου Γρηγοριανοῦ ἡμερολογίου εἰς τὴν καθ’ ἡμᾶς ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν, μεθ’ ὅλων τῶν ἐπὶ τρεῖς καὶ πλέον δεκαετηρίδας θλιβερῶν συνεπειῶν, παρέσχεν εἰς αὐτὴν καὶ ἓν πολυτιμότερον δίδαγμα. Τὸ δίδαγμα τοῦ σεβασμοῦ εἰς τὰς Παραδόσεις τῆς Ἐκκλησίας, διδασκόντων αὐτῶν τῶν μὴ μετακινήθεντων ἀπ’ αὐτὰς παλαιοημερολογιτῶν.

Ἄλλ’ εἶναι παράδοσις τὸ ἡμερολόγιον; Καθ’ ἑαυτό, βεβαίως ὄχι. Naί, καθ’ ὅσον συνδέεται μὲ τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας δέκα ἕξ ὀλοκλήρους αἰῶνας καὶ ρυθμίζει λειτουργικῶς τὴν παγκόσμιον Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν. Αἱ παραδόσεις εἶναι κάτι περισσότερο ἀπὸ ὅ,τι συνήθως νομίζεται. Δὲν εἶναι τύπος τοῦ ἀπωτάτου παρελθόντος τῆς Ἐκκλησίας, ἥδη δὲ ἀπεξηραμένου. Εἶναι ἡ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι κτηθεῖσα πείρα καὶ ἡ συνεκτικὴ δύναμις τῆς Ἐκκλησίας. Εἶναι Θεόσδοτος ὄρος, βεβαιῶν τὴν ὀρθὴν πορείαν τῆς Ἐκκλησίας διὰ μέσου τῶν αἰώνων, ὡς καὶ ἐγγύησις τῆς μέχρι συντελείας τοῦ κόσμου τούτου εὐσταθείας της ἐν τῇ ἀληθείᾳ.

Ἀποτελεῖ πλάνην οἰκτρὰν καὶ κατὰ τινὰ τρόπον βλασφημίαν ἡ ἰδέα, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐξελίσσεται ὅπως καὶ ὁ κόσμος, ὃν καὶ ὀφείλομεν νὰ παρακολουθῶμεν. Ἐξέλιξις δὲν νοεῖται ἡ ἐξωτερικὴ ἐναλλαγὴ μορφῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐκ τῆς ἀνάγκης προσαρμογῆς

εἰς τὰ δεδομένα τοῦ κοσμικῶς ἐξελισσομένου. Οἱ ἄνθρωποι ὀφείλουν νὰ καλλιεργοῦν καὶ ἀγιάζουν τὸ πνεῦμα των πρὸς παρακολούθησιν τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ὄχι ἡ Ἐκκλησία νὰ μετασχηματίζεται κατὰ τὴν ἀφηνιῶσαν ἐπιθυμίαν των, συστελλομένη εἰς περιωρισμένα καὶ ἁμαρτωλὰ ἐγκόσμια σχήματα.

* *

Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι ἄθροισμα φιλελευθέρων διανοιῶν, ἀλλὰ σῶμα πιστῶν, εἰς τὴν ἀποκαλυφθεῖσαν ἀλήθειαν ἀκλινῶς πιστεῦον. Ἄλλ' ἐνταῦθα εἶναι ὁ κίνδυνος. Μόνον εἰς τὴν ἀποκαλυφθεῖσαν ἀλήθειαν πιστεύουν οἱ πιστοί; Ἄν ναί, τότε ἀφήνεται περιθώρια ἐλευθέρως καὶ κατὰ τὸ δοκοῦν ἐρμηνείας τοῦ Ἀποκεκαλυμμένου Λόγου, καὶ κατὰ συνέπειαν ἀγόμεθα ἀσφαλῶς εἰς τὸν Προτεσταντισμόν. Ἄλλὰ τί εἶναι ἡ Θεολογία τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας; Ἡ Παράδοσις τῶν Πατέρων. Τὴν Ἁγίαν Γραφὴν ἡμεῖς δὲν πλησιάζομεν ἀπ' εὐθείας, ὡς οἱ Προτεστάνται, δὲν ἐρευνῶμεν ἡμεῖς, δὲν ἀποφαινόμεθα ἡμεῖς, ἀλλ' οἱ Ἅγιοι Πατέρες. Οἱ Πατέρες δὲν εἶναι φιλόσοφοι, δὲν σκέπτεται ἕκαστος ὡς βούλεται. Εἶναι πνευματέμφορα τῆς Ἐκκλησίας τέκνα, ἐκ Θεοῦ ἔλκοντα τὴν χάριν τῆς ἀπλαγοῦς ἐρμηνείας τοῦ θείου λόγου. Διὸ καὶ ἡ Θεολογία μας δὲν εἶναι ἐξελισσομένη, δὲν ἀποβάλλει παλαιὰς ιδέας, δὲν ἀλλάσσει οὐσιαστικὰς θέσεις, ἀλλ' οὔτε προσκίτῃ νέαν γνῶσιν, τέως ἄγνωστον. Εἶναι τελεία διὰ τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καὶ διὰ τῶν Ἁγίων Πατέρων. Δὲν ἀφέθη εἰς αὐτὴν χῶρος προόδου. Πρόοδος τῆς Θεολογίας εἶναι αὐτὴ ἡ συνέχισις τῆς ἀληθείας, ἡ ἀνανέωσις τῆς Παραδόσεως.

Οἱ ἄνθρωποι ἔχουν ἐξέλιξιν ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν ὑλικῶν κατακτήσεων, εἰς τοὺς τρόπους σκέψεως καὶ ζωῆς, εἰς τὴν φιλοσοφικὴν περιέργειαν. Ἡ Ἐκκλησία ὅμως δὲν ἐξελίσσεται ἐν τῇ οὐσίᾳ της, δὲν μετακινεῖται ἀπὸ τῆς ἐδραίας θέσεώς της. Ποῦ νὰ ὑπάγῃ καὶ τί νὰ εὕρῃ ἐφ' ὅσον κατέχει πλήρη τὴν ἀλήθειαν; Μίαν κίνησιν μόνον ἔχει. Τὴν περὶ ἑαυτὴν. Ὁ νοῦς της, καταλαμπόμενος ὑπὸ τῶν τηλαυγῶν ἀκτίνων τοῦ Παναγίου Πνεύματος, κινεῖται ἐντὸς τῶν ἀπειρῶν διαστάσεων τῆς ἀληθείας, τὰς ὁποίας ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτήν, αὐτὸ τὸ Πανάγιον Πνεῦμα.

Ἡ Ἐκκλησία τῶν Ἱ. Συνόδων καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων ἔθηκε τελείαν, ὡς σχοῦσα τὸ πλήρωμα τῆς ἀληθείας, οὐχὶ ἐκ προοδευτικῆς κατακτήσεως προερχομένης, ἀλλὰ ἐκ τῆς ἐφ' ἅπαξ καταβολῆς τῆς ἀποκαλύψεως τοῦ Παναγίου Πνεύματος. Ἡ παρατηρηθεῖσα πρόοδος τῆς Ἐκκλησίας, κατ' οὐσίαν δὲν ἦτο πρόοδος αὐτῆς, ἀλλὰ προσπάθεια ἐξ ἀνθρώπων πρὸς ἐνάρθρωσιν τῶν ἀληθειῶν της εἰς τὸν ἀνθρώπινον λόγον, ἥτις καὶ συνετελέσθη οὐσιαστικῶς ἐν τῇ Ἐβδόμῃ Οἰκουμενικῇ Συνόδῳ.

* *

Ἡ Ἐκκλησία, εἴτε ὡς δόγμα, εἴτε ὡς λειτουργικὴ παράδοσις, εἴτε ὡς ἰδιάζουσα πνευματικότης εἴτε ὡς γραπτὴ νομοθεσία, εἴτε ὡς ἄγραφος παράδοσις, ἀποτελεῖ ἀπὸ αἰῶνων ἓν ὁλοκληρωμένον σύνολον, μὴ ὑποκείμενον εἰς οὐδεμίαν ἀλλοίωσιν ἐκ τῆς ὑποψίας, τάχα, ὅτι δεῖται τελειώσεως. Εἶναι ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι πλήρης, κεκορησμένη, ἀνενδεὴς ἐξ ἀνθρώπων. Ἦδη εἶναι συντηρουμένη καὶ κατευθυνομένη ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐν τῇ πνευματικῇ αὐτῆς στρατείᾳ πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ σκότους.

Τὸ «ἐκτὸς τῆς Ἐκκλησίας οὐδεμία σωτηρία ὑπάρχει», ἔχει τὴν σημασίαν ὅτι, οἱ μὴ ὄντες ἐν αὐτῇ καὶ οἱ ἀπ' αὐτῆς ἐκκλίνοντες, πλανῶνται ἔξω τῶν ἱερῶν περιβόλων αὐτῆς καὶ στεροῦνται τῆς σκέπης τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅπερ μόνον ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ὑπάρχει, καὶ ὅπερ χαρίζεται τὴν σωτηριαν.

Ὅσοι κατὰ τὸ παρελθόν, ἄτομα ἢ Ἐκκλησίαι, ἠθέλησαν νὰ ἀφαιρέσουν ἢ νὰ προσθέσουν «ἰῶτα ἐν ἢ μίαν κεραίαν», εἰς ὅσα καλῶς ἢ Ἐκκλησία ἐδογματίσει καὶ ἔζησεν ὡς παράδοσιν, κατωλίσθησαν εἰς αἰρέσεις. Τὸ FILIOQUE καὶ τὸ ὁμοιούσιον, ἀπὸ ἓνα «ἰῶτα» εἶναι. Ἐν τούτοις ἢ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὑπερφυῆς ἀκρίβεια ἀπέρριψε μετὰ πατάγου τὰς ἐξ ἀνθρωπίνων λογισμῶν μεταβολάς.

Ἡ Παράδοσις, λοιπόν, ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ἀποτελεῖ ἀναλλοίωτον πραγματικότητα, ὑπερλογικὴν ἔχουσαν τὴν προέλευσιν, καὶ ὡς τοιαύτην ὀφείλομεν ὄχι μόνον νὰ τὴν τηρῶμεν, ἀλλὰ καὶ νὰ τὴν περιέπωμεν ἀσινῇ, νὰ τὴν ἀγαπῶμεν καὶ νὰ ἐνατενίζωμεν πρὸς αὐτήν, ὡς πρὸς τὸν μόνον καὶ μοναδικὸν κανόνα πίστεως καὶ ζωῆς. Δὲν δυνάμεθα νὰ μακρυνθῶμεν ἀκινδύνως ἀπὸ αὐτήν, διότι οὕτω νοθεύομεν τὸ περιεχόμενον τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Παράδοσις τῆς Ἐκκλησίας εὐρίσκει ἔκφρασιν ἐν τῷ συνδυασμῷ τῶν Ἱ. Συνόδων καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων. Ἡ διατυπωθεῖσα ἀλήθεια ἐν ταῖς Ἱ. Συνόδοις καὶ ἢ διδασκαλία τῶν Ἁγίων Πατέρων, συνιστοῦν τὴν Παράδοσιν, τὴν ἀλήθειαν τῆς Ὁρθοδοξίας.

* *

Ὅσοι ὁμιλοῦν περὶ Ἐκκλησίας χωρὶς νὰ λαμβάνουν ὑπ' ὄψιν τοὺς Πατέρας δὲν εἶναι Ὁρθόδοξοι. Ὅσοι διδάσκουν, βασιζόμενοι μόνον εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφήν καὶ δὲν ἀκολουθοῦν τὴν ἐρμηνείαν αὐτῆς ὑπὸ τῶν Ἁγίων Πατέρων, προτεσταντίζουν. Ὅσοι ὑπευθύνως ἐνεργοῦν, ἀνατρέποντες ὅσα ἄχρως ἡμῶν ἢ πολιὰ ἀρχαιότης διέσωσε, πλήττουν εἰς τὰ καίρια τὴν Ἐκκλησίαν. Ὅσοι δὲν ἔπονται τῇ ποικίλῃ διδασκαλίᾳ τῶν Ἁγίων Πατέρων, ἀντιπίπτουν τῷ Πνεύματι τῷ Ἁγίῳ. Ὅσοι ἀνατρέπουν τὰς Παράδοσεις τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας μας, ὁμοιάζουν τῷ ρωμαίῳ στρατιώτῃ, ραπίσαντι εἰς τὴν σιαγόνα τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Ἀντιθέτως, ὅσοι ὁμιλοῦν περὶ Ἐκκλησίας καὶ νοοῦν Πατέρας, αὐτοὶ εἶναι ὄντως Ὁρθόδοξοι. Ὅσοι διδάσκουν θεολογίαν καὶ μὲ τὴν μὲν δεξιὰν κρατοῦν τὴν Ἀγίαν Γραφήν, εἰς δὲ τὴν εὐώνυμον τὴν ἐρμηνεῖαν τῶν Πατέρων, οὗτοι εὐρίσκονται ἐντὸς τῆς πνευματικότητος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Ὅσοι ὑπευθύνως ἐνεργοῦν βάσει τῶν Πατερικῶν Παραδόσεων, οὗτοι δοξάζουν ἀληθῶς τὸν Θεόν. Ὅσοι ἀποδέχονται τὴν Παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας ὡς ἰσόκυρον μὲ τὰς Ἀγίας Γραφὰς καὶ ἀγωνίζονται δι' αὐτήν, εἶναι μάρτυρες τῇ προαιρέσει. Διὰ τοῦτο φρονοῦμεν, ὅτι οἱ καλούμενοι παλαιοημερολογῖται προσέφερον ἀνυπολόγιστον ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν διὰ τῆς ἐμμονῆς αὐτῶν εἰς τὸ παλαιὸν ἑορτολόγιον. Ἐπαναλαμβάνομεν ὅτι τὸ ἡμερολόγιον δὲν εἶναι παράδοσις, εἰμὴ μόνον ἐφ' ὅσον συνδέεται μὲ τὴν δημοσίαν λατρείαν ὀλοκλήρου τῆς Ὁρθοδοξίας, εἶναι συνεκτικὸς κριτικὸς τῆς ἱστορίας τῆς μέσον πρὸς ὁμοιόμορφον ἐκδήλωσιν τῆς λειτουργικῆς τῆς ζωῆς, στοιχεῖον ἐνότητος μὲ τὰς ἐπὶ μέρους Ὁρθόδοξους Ἐκκλησίας.

* *

Τὸ ἰσχυρότερον ἐπιχείρημα τῶν παλαιοημερολογιτῶν εἶναι αὐτὴ ἡ ἀντικανονικὴ εἰσαγωγή τοῦ ἡμερολογίου εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἣτις διέσπασε τὴν ἐξωτερικὴν ἐνότητα, πρᾶξις ὑποκειμένη κατὰ τοὺς Ἰ Κανόνας εἰς ποινήν, μήπω εἰσέτι λαβοῦσαν χώραν. Διὰ τὸ «μήπω», λοιπόν. τοῦτο, ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἐξέπεσε ἐκ τῆς στάσεως αὐτῆς ὡς ἀδελφῆς ὁμοτίμου καὶ ὀρθοτομούσης τὸν λόγον τῆς ἀληθείας ταῖς λοιπαῖς Ὁρθοδόξοις Ἐκκλησίαις. Naί, ἀλλ' ἐσκανδάλισε, καὶ ἡ ἀντικανονικότης παραμένει εἰσέτι ἀθεράπευτος, ἀντικανονικότης ἐξικνουμένη, ὑπὸ τινος προϋποθέσεις, μέχρι σχίσματος.

Πολλάκις κατηγορήθησαν οἱ παλαιοημερολογῖται ὡς ἀπειθεῖς τῇ Ἐκκλησίᾳ εἶναι ἄδικος ἡ κατηγορία, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ θέματος σχετιζομένου μὲ τὴν θρησκευτικὴν τῶν συνείδησιν, ὠκοδομημένην ἐν τῷ σεβασμῷ τῶν Ὁρθοδόξων παραδόσεων. Καὶ ἂν διὰ τὴν ἀπειθειάν τῶν αὐτῶν θελήσωμεν νὰ τοῖς προσάψωμεν μομφήν, ἐξ ἴσου ὑποχρεούμεθα νὰ τιμῆσωμεν αὐτούς, ὡς θὰ γίνῃ ἀσφαλῶς κάποτε ὑπὸ τῆς ἱστορίας, διότι ἠρνήθησαν νὰ ἀκολουθήσουν τὰς περιπετειώδεις ἀνθρωπίνους ἰδιοτροπίας. Ἐνδέχεται, βεβαίως, νὰ μὴ καλύπτονται ἀπολύτως ἐξ ἀπόψεως Κανονικῆς, ἐπειδὴ ἐν προκειμένῳ τὸ ζήτημα τελεῖ ἐν ὑποδικίᾳ, ἀλλ' ἡ οὐσία του παραμένει τοιαύτη, ὥστε, καὶ αὐτὴ ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος οὕσα ἀκάλυπτος Κανονικῶς, νὰ μὴ δικαιῶται νὰ ἀξιοῖ ὑπακοήν.

Ἄς μὴ λησμονῶμεν ἄλλωστε ὅτι, ὅτε ἐτυρεύοντο τὰ περὶ ἡμερολογίου καὶ Πασχαλίου Κανόνος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὡς

καὶ ἄλλαι κινδυνώδεις καινοτομίαι, ὧν ὁ ἦχος κατεθρόει τὸ πλήρωμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, Πατριάρχης τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἦτο ὁ μοιραῖος Μελέτιος Μεταξάκης, ὅστις συνεχινεῖτο περισσότερον ἀπὸ τὸν προοδευτικὸν Ἀγγλικανισμόν ἢ τὰ «ἀπηρεχαιωμένα» δόγματα τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ ἐποχὴ αὐτὴ ἦτο πλήρης καχυποψιῶν, καὶ οἱ πιστοὶ ἐν τῷ νέῳ ἡμερολογίῳ διείδον τὴν ἀπαρχὴν ἀντικανονικῶν ἐνεργειῶν τῆς Ἐκκλησίας καί, φυσικά, ἀντέδρασαν, ἀποξενωθέντων εὐλαβεστάτων ὀρθοδόξων ἀπὸ τὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὡς ἐγένετο καὶ μὲ τὴν Ρωσικὴν Ἐκκλησίαν, ἕως οὔ ὁ Μ. Πέτρος, βλέπων τὴν ἐκκοσμίκευσιν αὐτῆς κατήργησε τὸ Πατριαρχεῖον καὶ ἀνέλαβεν οὗτος τὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας.

* *

Ἄλλ' ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλεται νὰ προσέξωμεν ἰδιαιτέρως, δὲν εἶναι μόνον ἡ σταθερὰ στάσις τῶν παλαιοημερολογιτῶν ἔναντι τοῦ ἑορτολογικοῦ προβλήματος, ἀλλ' ἡ ἐκφραστικὴ διάθεσις τῆς τοποθετήσεώς των ἔναντι τῶν ἐκκλησιαστικῶν παραδόσεων, ὧν ἐμφανίζονται αὐτοὶ ὡς πιστοὶ φύλακες καὶ ἀκαταίσχυντοι τηρηταί.

Ἐξηγήσαμεν ἀνωτέρω πόσῃν σημασίαν ἔχει διὰ τὴν Ἐκκλησίαν ὁ σεβασμὸς εἰς τὰς παραδόσεις καὶ τί εἶναι παράδοσις. Κατὰ ταῦτα οἱ εὐλαβεῖς οὔτοι χριστιανοὶ κατέστησαν ἀξιολίμητον ὑπόδειγμα εἰς τὴν καθ' ἡμᾶς Ὁρθόδοξον Ἑλληνικὴν Ἐκκλησίαν, μὴ στέργαντες νὰ παρακολουθήσουν τὰς ἐξ ἡλαττωμένου σεβασμοῦ πρὸς τοὺς Πατέρας καινοτόμους τάσεις μιᾶς συγκεχυμένης ἐποχῆς.

Ἐὰν εἴχομεν ὀργῶσαν Ἐκκλησίαν καὶ συνεχομένην ἐκ τῆς ἀγωνίας διὰ τὴν διαφύλαξιν καὶ προάσπισιν τῶν ἐριτίμων ὑποθηκῶν τῆς ἀμωμῆτου Ὁρθοδοξίας μας, θὰ ἔπρεπε νὰ περιβάλλῃ μὲ σεβασμόν, στοργὴν καὶ ἀγάπην, τοὺς ἀγνοοῦς τούτους καὶ ἐνθουσιώδεις πιστούς, ἰδίως εἰς τοὺς δυσχειμέρους καιροὺς μας, καθ' οὓς ἐν τῷ κλίματι αὐτῆς δεινὸς ἐγείρεται πόλεμος κατὰ τῆς Ὁρθοδοξίας παρ' ὀρθοδόξων καὶ μὴ

Εἶναι λυπηρὸν ὅτι ἀκόμη δὲν κατενοήθη εἰς ὅλην τὴν ἔκτασίν της ἡ ὑπουλος διείδουσις ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ τοῦ ὀρθολογιστικοῦ Προτεσταντισμοῦ, ὅστις ἠρέμα καὶ σταθερῶς λυμáίνεται τὴν ἀγίαν Ἐκκλησίαν μας. Ἦδη συμπτώματα ἀντορθοδόξου σκέψεως καὶ φρονημάτων κατέστησαν πλέον ἐμφανῆ. Τρόποι ζωῆς, ὁμοιάζοντες μὲ προτεσταντικὰ πρότυπα ἤρχισαν νὰ ἐπικρατοῦν. Μείωσις τοῦ θεσμοῦ τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τοῦ σχηματισμοῦ χριστιανικῶν ἐκ λαϊκῶν ομάδων, ζωηρῶς παρατηρεῖται. Τάσεις πρὸς εὐδαίμονα βίον ἐξαπλοῦνται μεταξὺ τῶν διαφόρων χριστιανικῶν κινήσεων. Τὸ αὐστηρὸν, τὸ ἀσκητικὸν τῆς Ἐκκλησίας πνεῦμα παραθεωρεῖται. Ἡ ὁδός, ἀπὸ τραχείας, καθίσταται

λεία. Ἡ στενή καὶ τεθλιμμένη, διευρύνεται εἰς λεωφόρον. Ὁ Ἐσταυρωμένος λησμονεῖται. Νόθος τις χαρά, ὡς ἐκ τοῦ Τάφου τοῦ Ἀναστάντος Σωτῆρος ἐκπηδῶσα, αὐτὴ μόνον συγκινεῖ τὰς καρδίας τῶν πολλῶν. Ξένα ἐντελῶς πρὸς τὴν Ἐκκλησιολογικὴν τῶν Πατέρων θεολογίαν ρεύματα πνέουν ἐν τῇ Ὁρθοδοξίᾳ. Τὸ ἀξίωμα τοῦ Ἐπισκόπου περιέπεσεν εἰς ἀνυποληψίαν. Ἐνας Κατηχητὴς ἐφελκύνει περισσότερον σεβασμὸν καὶ ὑπακοὴν ἢ εἰς Μητροπολίτης, παρ' ὅτι οἱ Ἱ. Κανόνες εἶναι σαφέστατοι περὶ τοῦ κύρους αὐτῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τόσον, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ νοηθῇ Ἐκκλησία ἄνευ Ἐπισκόπου. Ἀνταγωνισμοὶ μεταξὺ ἀνωτέρων κληρικῶν ἀνδρῶν καὶ λαϊκῶν ἡγετῶν κινήσεων, προσέλαβον πολλάκις θλιβερὰς διαστάσεις.

* *

Ἐν δὲ τῷ πεδίῳ τῆς θεολογίας ὑπάρχει τοιαύτη σύγχυσις καὶ ἄγνοια περὶ τῆς ὑπερτίμου τῆς Ὁρθοδοξίας μας πνευματικότητος, ὥστε Ἀνατολὴ καὶ Δύσις, Προτεσταντισμὸς καὶ Ὁρθοδοξία νὰ ἐμφανίζουσι κοινὴν διανοητικότητα καὶ κοινὸν τρόπον σκέψεως. Ὁ Μ. Βασίλειος γυμνῶται τελείως ἀπὸ τὸ ἀσκητικόν του πνεῦμα καὶ παρουσιάζεται ὡς ἓνας κοινωνικὸς εὐεργέτης μὲ τὴν «βασιλειάδα» του. Ὁ Χρυσόστομος εἶναι γνωστὸς περισσότερον ἀπὸ τοὺς δεσμούς του μὲ τὴν ἁγίαν Ὀλυμπιάδα καὶ τὰς Διακονίσσας, παρὰ ἀπὸ τοὺς ὕμνους του πρὸς τὸν μοναστικὸν πνεῦμα καὶ τοὺς Μοναχοὺς. Ποῖος γνωρίζει σήμερον, ὅτι ἦτο ὀλιγώτερον Πατριάρχης καὶ περισσότερον Μοναχός;

Ἡ ἀσκητικὴ διδασκαλία τῶν Πατέρων ἀγνοεῖται εἰς τὴν ἐποχὴν μας, θεωρουμένη ἀπὸ τοὺς θεολόγους μας παρωχημένον εἶδος, κατάλληλον διὰ τοὺς Μοναχοὺς τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας μόνον. Ἡ ὑποστατικὴ ὑπαρξις τοῦ Κακοῦ ἐν τῷ Διαβόλῳ ἀμφισβητεῖται, πιστευομένου ὅτι ἀποτελεῖ μορμολύκειον πρὸς ἐκφοβισμόν τῶν νηπίων καὶ προκατελημμένων τινῶν καλογήρων. Ἡ ἀγωνία τοῦ Κυρίου δὲν εἶναι διὰ τοὺς σημερινοὺς χριστιανοὺς πραγματικότης ὑποχρεοῦσα τὴν οἰκείωσίν της. Τὸ «ἡμῖν τοῖς ἀναξίοις ἐχαρίσθη, ὅχι μόνον τὸ εἰς Αὐτὸν πιστεῦναι, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ Αὐτοῦ πάσχειν», κατέσιη ἀκανόητον διὰ τὴν σημερινὴν νοοτροπίαν. Ἡ ὥραϊαν καὶ καθαρὰν ἀπεργαζομένη τὴν ψυχὴν νηστεία ποῦ εἶναι σήμερον; Τὰ καθαιρόντα ἐκ τῶν μυστικῶν ρύπων τὴν καρδίαν δάκρυα, ὧν «καὶ ἐν μόνον στάξαν ἐκ συνοχῆς, ἰσοδυναμεῖ τῷ λουτρῷ», -κατὰ τὸ Γρηγόριον Νύσσης- τίς ἐπιμελεῖται; Ἡ ταπείνωσις, ἡ ἐπιπόθησις τῆς οὐρανίου βασιλείας, ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, ἡ τῆς αἰωνιότητος ἀδιάλειπτος νοσταλγία καὶ συνοχή, εἰς ποῖον σύγχρονον κήρυγμα τονίζονται δεόντως καὶ ἵατί;

Ἡ νοερὰ προσευχή, ἣτις ἀποτελεῖ ἐν ἁγίῳ Πνεύματι κα-

τάκτησιν δέκα τεσσάρων αἰώνων ἀσκητικοῦ ὑπὸ τῶν Πατέρων βίου, καὶ ἡ ὁποία εἶναι ἡ κρηπίς τῆς πνευματικῆς τῶν ὀρθοδόξων ζωῆς, χαριζομένη εἰρήνην, κάθαρσιν καὶ ἁγιασμόν ψυχῆς καὶ σώματος, σήμερον καὶ ἀγνοεῖται καὶ διαβάλλεται ὑπὸ Ὀρθοδόξων θεολόγων. Ποῖος γνωρίζει τὴν ὑψηλὴν ὅσον καὶ ἀπλὴν ἀσκητικὴν καὶ μυστικὴν θεολογίαν τοῦ ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Παλαμά, περὶ οὗ τονίζεται ὅτι ὑπῆρξε μέγας φιλόσοφος, ὄχι ὅμως μέγας ἀσκητῆς καὶ θεῖος θεολόγος τῆς μυστικῆς θεολογίας;

Τὶς ἀναγινώσκει τὸν Ἀββᾶ Ἰσαάκ, τὸν Ἰωάννην τῆς Κλίμακος, τὸν Ἐφραὶμ τὸν Σύρον ἢ Νικόδημον τὸν ἁγιορείτην, τὸν συλλέξαντα ἅπασαν τὴν γραμματεῖαν τῆς Ὀρθοδόξου πνευματικότητος, μίαν μορφήν καταλαμφθεῖσαν ἀπὸ τὰς ὑπερουσίους ἀκτῖνας τῶν ἀκτίστων ἐνεργειῶν, αἵτινες τόσον χαρακτηρίζουν τὴν καθ' ἡμᾶς θεολογίαν;

Ἡ ἀραιώσις τοῦ Μοναχικοῦ Βασιλειανοῦ τάγματος μέχρις ἐπικινδύνου βαθμοῦ, μήπως δὲν εἶναι ἐκφραστικὴ τῆς κοσμικῆς νοοτροπίας, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ μεταξὺ τῶν πιστῶν, ἔνεκεν τῶν ἀντορθοδόξων διδασκαλιῶν; Ποῖος θὰ καταδεχθῆ νὰ μονάσῃ ἐκ τῶν κενოდόξων ἐκείνων νέων, οἵτινες ἀπεδύθησαν εἰς τὴν ἄκοπον προσπάθειαν, πρόσθετες μαιιοπονίαν, διὰ τὴν δημιουργίαν τοῦ ξηνηκούστου «Ἑλληνοχριστιανικοῦ πολιτισμοῦ», μιᾶς παραδόξου συνθέσεως, ὑποκαθιστώσης μοιραίως τὴν Ἐκκλησίαν ἐν τῇ ἀποστολῇ αὐτῆς ἐν τῷ κόσμῳ; Ἡ ποία οἰκογένεια ἐκ τῶν τρεφομένων μὲ τὸ νηπιῶδες γάλα τοῦ ἐκκοσμικευμένου χριστιανισμοῦ εὐχαρίστως θὰ προσφέρῃ ἐν τέκνον τῆς εἰς τὸν Μοναχισμόν, καὶ δι' αὐτοῦ πρὸς τὸν Θεὸν εἰς ὁμοίαν εὐωδίας πνευματικῆς;

* * *

Ἴδου διατὶ τὸ διχάσαν τὴν Ἐκκλησίαν ἡμερολογιακὸν ζήτημα δὲν πρέπει νὰ τὸ βλέπωμεν μόνον ἐν τοῖς στενοῖς ὄριοις τῶν δέκα καὶ τριῶν ἡμερῶν, ἀλλ' ἐν συσχετίσει μὲ τὴν καθολικὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία, διὰ τῆς ἀντικανονικῆς ἐνεργείας τῆς, ἐστερήθη ἐνὸς ἑκατομμυρίου πιστῶν, γνησιωτάτων καὶ πιστοτάτων εἰς τὰς παραδόσεις καὶ βιούντων θαυμαστῶς τὸ ἰδιάζον ἡμῖν ὀρθόδοξον μοναστικὸν πνεῦμα.

Ἴδου διατὶ κατὰ μείζονα λόγον ἡ Ἐκκλησία πρὸς διατήρησιν τῆς ὑπερουσίου πνευματικότητός της ἐπιβάλλεται νὰ οἰκιωθῆ αὐτὰ τὰ ἀπλᾶ ἐν Κυρίῳ καὶ ὠραῖα τέκνα της, ἅτινα μακρὰν αὐτῆς ἐσθίουσιν τὸ οὐράνιον μάννα τῆς Πατερικῆς σοφίας, ζῶντα ἀσκητικῶς ἐν τῷ κόσμῳ καὶ νηστεύοντα πολὺ, καὶ προσευχόμενα διὰ τῆς νοερᾶς προσευχῆς, καὶ συνεχίζοντα τὴν παράδοσιν τῆς ἐν ὀλίπῃ καὶ πένθει Χριστοῦ διαπορευομένης ἀσκητικῆς Ὀρθοδοσίας μας.

Ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ ἀντιληφθῆ τὴν προσγινομένην ἀφανῶς βεβαίαν διάβρωσιν εἰς τὴν ὀρθόδοξον πνευματικότητα, ἣς τυγχάνει ἐπίσημος φορεὺς καὶ ὑπεύθυνος ἐρμηνεύς, καὶ νὰ καταπολεμήσῃ τὰς προτεσταντιζούσας τάσεις ὑποκαταστάσεώς της ὑπὸ λαϊκῶν στοιχείων, συγγχεόντων τὸ κήρυγμα τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν μὲ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας. Νὰ ἀντιτάξῃ εἰς τὸν σημερινὸν εὐδαιμονισμὸν τῶν χλιαρῶν χριστιανῶν, τὸ θεοείκλον πνεῦμα τῆς ἐκουσίου θλίψεως καὶ ταπεινώσεως τοῦ Χριστοῦ, ὅπερ εἶναι «ἡ στολὴ τῆς θεότητος», ὅπως ἀκριβῶς τὸ ἐβίωσαν οἱ Πατέρας οἱ μακαριστοί. Νὰ προβάλλῃ τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὸν αὐστηρὸν βίον, ὅστις περιγράφεται εἰς τὰ λειτουργικὰ βιβλία τῆς Ἐκκλησίας, εἰς τὰς σκανδαλώδεις διδασκαλίας, καθ' ἃς ἀθετεῖται ὁ ἀσκητικὸς «ὑπὸ πιασμὸς» καὶ νὰ τονισθῆ ἡ ἔκτασις καὶ τὸ βάθος τῆς ἐκ τῆς ἐν Ἐδῆμ πτώσεως διαφθορᾶς τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Εἰς τὰς ἐκ Δύσεως γλυκαναλάτους χριστιανικὰς μυθιστορίας, μὲ τὰς σαρκικὰς συναισθηματικότητας καὶ τὰς πλανώσας νοσηρὰς συγκινήσεις, νὰ ἀντιδράσῃ διὰ τῆς πλήρους κατανύξεως, θείας ἀγάπης καὶ ἱερῶν προσευχῶν βίου τῶν Ἁγίων Πατέρων.

* *

Οὐδέποτε ἄλλοτε ἢ Ἐκκλησία μας εἶχε τόσην ἀνάγκην ἐπιστροφῆς καὶ ἀναβαπτίσεως εἰς τὰς ζωογόνους πηγὰς τῆς ἀμωμῆτου Ὀρθοδοξίας ὅσην σήμερον, ὅτε πολυώνυμα στοιχεῖα συνεκεράσθησαν μὲ τὴν διδασκαλίαν της, τόσον ὥστε νὰ μὴ γνωρίζῃ τις τί εἶναι γνήσιον καὶ τί νόθον, τί Ὀρθόδοξον καὶ τί Προτεσταντικόν, ποία ἡ Ἀνατολικὴ καὶ ποία ἡ Δυτικὴ θεολογία, ποία ἡμετέρα πνευματικότης καὶ ποία ξένη.

Ἐὰν ἡ Ἐκκλησία ἀποφασίσῃ νὰ ἀνασυνδέσῃ τὸν διακοπέντα δεσμὸν της μὲ τοὺς Ἁγίους Πατέρας, εἶναι ἀπαραίτητον ὅπως ἐγκολποθῆ τοὺς ἀσκητικὸς παλαισημερολογίτας, οἵτινες ἀποτελοῦν ζῶσαν πραγματικότητα, ὡς ἐκείνη τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας, ἀπὸ τε ἀπόψεως ὀρθοδόξων φρονημάτων, ἠθικοῦ βίου καὶ ἰδιαξούσης πνευματικότητος.

Αἱ πέριξ τῆς Ἀττικῆς ἔρημοι ἐπληρώθησαν γυναικείων μοναστηρίων καὶ ἀλλαχοῦ ἀνδρῶν, ἀνηκόντων εἰς παλαισημερολογίτας. Ὀλόκληροι αἱ οἰκογένειαι τῶν ἐνδύονται τὸ ἅγιον καὶ ἀγγελικὸν σχῆμα, ἐνθυμίζουσαι ἐναργῶς τὰς ἁγίας οἰκογενεῖας τῶν μεγάλων Διδασκάλων τῆς Ἐκκλησίας, Μ. Βασιλείου, Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου καὶ ἄλλων. Καὶ εἶναι θαῦμα νὰ βλέπῃ τις εἰς τὰς Μονὰς τὴν ἀναβίωσιν τῆς εὐσεβείας ἐκείνης ἣτις ἐνεφανίσθη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ἀπὸ τὸν πρῶτον αἰῶνα, εἰς μίαν ὕλιστικὴν ἐποχὴν καὶ ὀλιγόπιστον γενεάν, καὶ ἐν τῷ προσώπῳ μοναστῶν καὶ μοναζουσῶν νὰ διακρίνῃ ἐδῶ μὲν τὴν Μακρίνα, ἐκεῖ δὲ τὸν Μ. Βασίλειον, τὴν Νόννα, τὸν Γρηγόριον τὸν Θεολόγον,

τὸν Χρυσόστομον, τὴν Συγκλητικὴν, τὸν Γρηγόριον Νύσσης, τὴν Ἐμμέλειαν, τὸν Ναυκράτιον, τὸν Πέτρον, Γρηγόριον τὸν Παλαμᾶ μὲ τοὺς ἀδελφούς του, τὴν μητέρα του καὶ τὴν ἀδελφὴν του. Ποῦ μὲν Νικόδημον τὸν Ἀγιορείτην, ποῦ δὲ τὴν μητέρα του Ἀγάθην, ὅλους περιβεβλημένους μοναστικῶς ἐν ἀπόκοσμον καὶ θεῖον σχῆμα, οὕτινος ἢ οὐσίας βεβαιοῦται ὡς ἀσκητικὴ καὶ μοναστικὴ, πνεῦμα, ὅπερ διήκει δι' ὅλης τῆς ἱστορίας τῆς Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀποβαίνει τόσον ἐκφραστικὸν τῶν ἐπὶ γῆς σκοπῶν της.

Ὅθεν καθίσταται πρόδηλος ἡ ἀναγκαιότης τῆς ἐπιλύσεως τῆς ἐκκρεμμότητος τοῦ ἡμερολογιακοῦ θέματος, ἡ παράτασις τῆς ὁποίας θὰ διαιωνίζη τὴν σύγχυσιν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, θὰ φθείρη Ἐκκλησιολογικῶς τὰς ὀρθοδόξους βάσεις της ἀνευ ἰκανότητός τινος ἀμύνης, θὰ νοθεύῃ τὸ πνευματικὸν περιεχόμενον της, θὰ ματαιώσῃ τοὺς σκοπούς της, θὰ στερεῖται τῶν θετικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν εὐλαβεστάτων τέκνων τῆς παλαιοημερολογιτῶν, ὧν τὸ πνεῦμα καὶ ὁ βίος ἐγγυῶνται τὴν ἀναγέννησιν τῆς Ἑλληνικῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, «δι' ἣν Χριστὸς ἀπέθανε».

ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ Μοναχὸς ΔΙΟΝΥΣΙΑΤΗΣ

Ἄγιον Ὅρος 16/29. IV. 1957

«Ὁ Θεὸς δὲν ἀφίνει ἐκείνους ποὺ προστρέχουν εἰς αὐτὸν νὰ καταπέσουν καθόλου, ἀλλὰ βλέποντας αὐτοὺς ὅτι εἶναι ἀδύνατοι, συνεργεῖ καὶ τοὺς βοηθᾷ καὶ τοὺς δίδει ἄνωθεν χεῖρα βοηθείας, καὶ τοὺς ἀναβιβάζει εἰς τὸν ἑαυτὸν του καὶ τοὺς βοηθᾷ καὶ φανερὰ καὶ κρυφά, ἀγνώστως χωρὶς νὰ τὸ γνωρίζουν, καὶ γνωστῶς μέχρις ὅτου ἀναβαίνοντας ὅλην τὴν σκάλαν νὰ πλησιάσουν εἰς αὐτὸν καὶ νὰ ἐνωθῶν καὶ μὲ τὴν ψυχὴν καὶ μὲ τὸ σῶμα μὲ ὅλον τὸν Θεόν».

Ἄγ. Συμεὼν Ν. Θεολόγος

Ὁ φόβος τοῦ Θεοῦ γεννᾷ τρόπους καὶ συνηθείας διὰ τῶν ὁποίων δημιουργοῦνται αἱ ἀρεταί· ἡ ἀφοβία γεννᾷ ζηλοτυπίας ραδιουργίας καὶ λοιπὰ ὅμοια πάθη.

Ἄγιου Ἐφραίμ

Ἐὰν θέλῃς τὴν θεραπείαν πρόσεξε τὴν συνήδεισιν καὶ ὅσα σοῦ ὑποδεικνύει ποίησον καὶ θὰ εὖρης τὴν ὠφέλειαν.

Ἄγιου Μάρκου

Ὅλα τὰ πράγματα νὰ σκέπτεσαι ὅτι εἶναι φθαρτὰ καὶ μόνον ἡ ἀρετὴ εἶναι ἀφθαρτος· δι' αὐτὴν φρόντιζε λοιπὸν ἥτις Θεὸν διὰ φιλοσοφίας τὸν ἀνθρώπον καθιστᾷ.

Ἄγιου Νείλου

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ ΑΘΩ

ΓΕΝΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΝ ΑΓΙΩ, ΟΡΕΙ ΜΟΝΩΝ ΚΑΙ ΜΟΝΑΧΩΝ

ΙΕΡΑ ΜΟΝΗ ΞΗΡΟΠΟΤΑΜΟΥ

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ξηροποτάμου εὐρίσκεται εἰς ὠραίαν ἐπί-
πεδον τοποθεσίαν ἐπὶ τῆς Νοτίου πλευρᾶς τοῦ Ἁγίου Ὄρους
ἔχουσα ἐξαιρετικὴν θέαν. Ἐπὶ τῆς τοποθεσίας ταύτης λέγεται
ὅτι ἔκειτο ἡ ἀρχαία πόλις Κλεωναὶ διότι φαίνονται λείψανά
τινα μαρμάρων ἐντετειχισμένα εἰς τὸ κωδωνοστάσιον τῆς Μονῆς
καὶ ἐσωτερικῶς τοῦ πυλῶνος, ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπαρξίς ἐλαιοδένδρων,
ὡς τὸ πρῶτον τοιοῦτον εἰς τὸ ἄκρον τῆς ὁδοῦ μετὰ τὸν φανόν
τῆς Δάφνης ἀριστερὰ διὰ τὸν ἀνερχόμενον πρὸς τὴν Μονήν,
ἡλικίας, κατὰ τοὺς εἰδικούς, ἄνω τῶν 2.000 ἐτῶν, μαρτυρεῖ τὸν
οἰκισμὸν τῆς περιοχῆς ταύτης κατὰ τὴν ἀρχαιότητα.

Αὕτη ἀποτελεῖ ἐν εὐρύχωρον τετράπλευρον οἰκοδόμημα
προβάλλον ἐν μεγαλοπρεπείᾳ ὅταν ἀνέρχεται τις ἐκ Δάφνης διὰ
Καρυᾶς καὶ ὅταν κατέρχεται τὴν αὐτὴν ὁδόν. Καὶ παρ' ὅλην
τὴν πλεονεκτικὴν ταύτης θέσιν, διότι δι' αὐτῆς διέρχονται ὅλοι
οἱ ἐπισκεπτόμενοι τὸ Ἁγιὸν Ὄρος καὶ εἰ πρὸς κοινοδιασμὸν
τοιοῦτοι, ἐν τούτοις συμπεριλαμβάνεται μετὰ τῶν Ἱ. Μονῶν
ἐκείνων αἵτινες δοκιμάζουν μεγάλην λειψανδρίαν. Σήμερον ἔχει
30 μόνον μοναχοὺς, ἐνῶ πρὸ 50ετίας εἶχεν 80 καὶ προπολεμικῶς
60, διοικεῖται δὲ ἰδιορρυθμῶς.

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἰδρύσεως αὐτῆς παρουσιάζει πολλὰς δυσχε-
ρείας καὶ διὰ τὰ ἐπιμεινῆ κανεὶς τὰ καταλήξῃ εἰς ἐν θετικὸν
συμπέρασμα θὰ καταλήξῃ εἰς χάος. Πάντως κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ
παράδοσιν ἡ ἀρχὴ αὐτῆς ἀνάγεται εἰς τὸν Ε' αἰῶνα ὡς κτισθεῖ-
σα ὑπὸ τῆς θυγατρὸς τοῦ αὐτοκράτορος Ἀρχαδίου Πουλχερίας,
ἣτις ἐρημωθεῖσα ἐν τῷ μετὰ καὶ διαλυθεῖσα ἀνηγέρθη μεγα-
λοπρεπῶς ὑπὸ τοῦ ὀπίου Παύλου τοῦ Ξηροποταμίτου δαπάνῃ
τοῦ αὐτοκράτορος Ρωμανοῦ Α' τοῦ Λεκαπηνοῦ.

Εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Ξηροποτάμου σώζονται δύο παλαιὰ
χρυσόβουλλα, τὸ ἐν Ρωμανοῦ τοῦ Λεκαπηνοῦ τοῦ ἔτους 924
(6432) καὶ τὸ ἄλλο Ἀνδρονίκου Β' τοῦ Παλαιολόγου τοῦ ἔτους
(1302) (5810).

Κατὰ τὸ πρῶτον χρυσόβουλλον καὶ τὴν μακραίωνα ἰσχυρὸν περὶ αὐτοῦ παράδοσιν, κτίτωρ τῆς Μονῆς φέρεται ὁ ἀνωτέρω ὄσιος Παῦλος υἱὸς τοῦ αὐτοκράτορος Μιχαὴλ Α΄ Ραγκαβῆ καὶ τῆς Προκοπίας θυγατρὸς τοῦ αὐτοκράτορος Νικηφόρου Α΄, περὶ τοῦ ὅπου ὅτι οὗτοι τυγχάνει καὶ κτίτωρ τῆς ἡμετέρας Μονῆς θ' ἀναφέρωμεν πλείονα κατὰ τὴν ἐξιστόρησιν αὐτῆς, τὸ δὲ χρυσόβουλλον τοῦ Ἀνδρονίκου χωρὶς νὰ ἔχη σχέσιν ἀκριβῆ πρὸς τὸ περιεχόμενον τοῦ Ρωμανοῦ ὑποβοηθεῖ αὐτό.

Ἀμφότερα τὰ δύο ταῦτα χρυσόβουλλα ἐτέθησαν ὑπὸ ἀμφισδήτησιν ὑπὸ τῶν Θεοδωρήτου, Φρεαρίτου καὶ τελευταῖον τοῦ Γεδεών. Εἰς σημεῖωμα τοῦ ἡμετέρου ἀειμνήστου Κοσμᾶ ἱεροδ. Βλάχου ἐκφράζεται ἡ πεποιθήσις ὅτι οἱ ἀνωτέρω δὲν ἐπέτυχον νὰ ἴδουν καὶ νὰ ἐξετάσουν τὰ προτότυπα τῶν ἐγγράφων τούτων καὶ ὁ εἰς ἀντέγραψε τὸν ἕτερον. Ἐπίσης γράφει ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος παρ' ὄλας του τὰς προσπαθείας δὲν ἐπέτυχε νὰ ἴδῃ τὰ πρωτότυπα.

Κατὰ τὰ ἐγγραφα ταῦτα ἡ Ἱ. Μονὴ Ἐηροποτάμου ὑπῆρξε σύγχρονος τῆς Λαύρας ἢ καὶ προγενεσττέρα, μικρὰ ὅμως κατὰ τὸν πρὸ τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου τύπον, ἀφοῦ ὁ μοναχὸς Παῦλος ἀντέδρασε εἰς τὰ σχέδια τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου. Ἐν πρῶτον τυπικὸν τοῦ Ἀγίου Ὄρους (972) τὸν Παῦλον λέγει ἀπλῶς «εὐλαβέστατον μοναχὸν» χωρὶς νὰ ὑπάρχη ἡ λέξις Ἐηροποταμίτης, ἣτις ὅμως ὑπάρχει εἰς ἐγγραφα τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγίου Παύλου ΙΑ' αἰῶνος ἀναφέροντα Παῦλον Ἐηροποταμίτην ἐρίζοντα πρὸς τὸν Ἀθανάσιον διὰ τὰ ὄρια Ἐηροποτάμου καὶ Λαύρας καὶ εἰς τὴν ἀρχαιοτέραν διογραφίαν τοῦ Ἀγίου Ἀθανασίου τοῦ ΙΑ' αἰῶνος.

Ἄλλ' ἔρχονται ὀλίγον βραδύτερον ἐγγραφά τινα νὰ δώσουν περισσότερον φῶς εἰς τὴν ἱστορίαν τῶν δύο Ἱ. Μονῶν Ἐηροποτάμου καὶ Ἀγίου Παύλου. Οὕτω εἰς ἐγγραφον τοῦ 1032 φέρονται ὑπογραφαὶ «Ἡλίας Μοναχὸς καὶ ἡγούμενος Μονῆς Ἐηροποτάμου», «Ἰλαρίων Μοναχὸς Μονῆς τοῦ Ἀγίου Νικηφόρου». Ὡσαύτως εἰς τὸ τυπικὸν τοῦ 1046 μεταξὺ τῶν 32 ἡγουμένων 7ος φέρεται ὁ ἡγούμενος τῆς Μονῆς Νικηφόρου καὶ 9ος ὁ Ἐηροποτάμου ἡ Ἀγίου Παύλου. Κατὰ ἕν ἐπίσης πρακτικὸν περὶ τῶν ἡτυχαστηρίων τοῦ Χάλδου σωζόμενον εἰς τὰς Ἱ. Μονὰς Λαύρας καὶ Φιλοθέου ἀναφέρει καὶ αὐτὸ τὸν τίτλον τοῦ ὑπογράφοντος «τοῦ Ἀγίου Νικηφόρου τοῦ Ἐηροποτάμου ἢ Ἐηροποταμηνοῦ». Ὡστε ἡ Μονὴ τοῦ Ἐηροποτάμου ἐλέγετο φαίνεται μέχρι τότε τοῦ Νικηφόρου καὶ ἡ τοῦ Ἀγίου Παύλου, Ἐηροποτάμου ἐκ τοῦ ὀμωνύμου παρ' αὐτῇ Ἐηροποτάμου κατερχομένου ἐκ τῆς κορυφῆς τοῦ κυρίως Ἄθω. Ἐκτοτε εἰσελθοῦσα ἡ

δευτέρα εἰς ἀφάνειαν, ἔλαβε φαίνεται ἡ πρώτη τὴν μέχρι σήμερον ἐπωνυμίαν Ἐηροποτάμου, ἡ δὲ δευτέρα μετὰ τὴν ἐπανεμφάνισίν της μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1360-1370 τὴν ὀριστικὴν πλέον ἐπωνυμίαν Ἀγίου Παύλου. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς εἴπομεν προηγουμένως ὅτι ἐὰν θελήσῃ τις νὰ εἰσέλθῃ καὶ νὰ φθάσῃ τὴν πραγματικὴν ἱστορίαν θὰ καταλήξῃ εἰς χάος, ἐφόσον τὰ ἀρχαῖα πρωτότυπα ἔγγραφα δὲν ἔρχονται εἰς φῶς.

Κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀφανείας τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀγ. Παύλου φαίνεται ὅτι ἡ Ἱ. Μ. Ἐηροποτάμου ἐξουσίαζεν ὀλόκληρον τὸν χῶρον μέχρι τῆς Σκήτης Ἀγ. Ἄννης, διότι μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1360-1370 οἱ Ἐηροποταμηνοὶ ἐπώλησαν τὴν εἰς τάξιν κελλίου περιελθοῦσαν Μονὴν Ἀγ. Παύλου «τὴν ἐν τῷ χειμάρρῳ τοῦ Ἄθω κειμένην» εἰς δύο ἐπιστήμους Σέρβους Γεράσιμον Ροδώνιαν καὶ Ἀντώνιον Παγάσην. Μετὰ τοὺς χρόνους αὐτοὺς ἀπώλεσε τὸν χῶρον αὐτόν, ἀφοῦ μετ' ὀλίγον ἰδρῦθησαν ἐπ' αὐτοῦ αἱ Ἱ. Μοναὶ Διονυσίου, Σίμωνος Πέτρας καὶ Γρηγορίου.

Κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ΙΔ' αἰῶνος ἡρημώθη ὑπὸ πειρατῶν, ἀνακαινισθεῖσα δὲ ἡρημώθη καὶ πάλιν, κατόπιν δὲ ὁ ἡγεμὼν τῆς Βλαχίας Ἀλέξανδρος τῷ 1600 τελείως ἀνεκαινισεν αὐτήν.

Λέγεται ὅτι ὁ Σουλτὰν Σελὶμ ὁ κατακτητῆς τῆς Αἰγύπτου ἔδωκεν ἐν χάτι-Σεριφ εἰς τὴν Μονὴν τοῦ Ἐηροποτάμου καὶ ὅτι ἀνοικοδόμησεν αὐτήν. Μεταξὺ τῶν ἄλλων ὑπ' αὐτοῦ χορηγηθέντων προνομίων ἐδόθη καὶ ὑψωσις τουρκικῆς σημαίας φερούσης εἰς τὸ μέσον Σταυρόν. Τὴν σημαίαν ταύτην ἀνύψωνον οἱ Ἐηροποταμηνοὶ μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ 1912 ἐν γνώσει τῶν τουρκικῶν ἀρχῶν.

Ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ἐηροποτάμου ἤρχισε ν' ἀναλαμβάνῃ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ΙΗ' αἰῶνος, ἐνῶ ἀπὸ τοῦ 1671 παρεχωρήθη εἰς αὐτήν τὸ ἐν Ἱασιφ μοναστήριον τῆς Ἀγ. Τριάδος «Δάγκου». Κατὰ τὸν ΙΗ' αἰῶνα ἐδωρήθη εἰς αὐτήν καὶ τὸ ἐν Βλαχίᾳ μοναστήριον Μπλουμποῦδα τοῦ Τιμίου Προδρόμου.

Ἡ ἀνοικοδόμησις αὐτῆς ἐγένετο κατὰ τὸ δεύτερον ἡμισυ τῆς ΙΗ' ἑκατονταετηρίδος, ὁ δὲ Ἱερομ. Χριστοφόρος ἐδαπάνησε σοδαρὸν ποσὸν διὰ τὰς τοιχογραφίας τοῦ ναοῦ.

Ὁ ἐκ Σκοπέλου Καισάριος Δαπόντες ἡγωνίσθη μεγάλως πρὸς ἀνόρθωσιν αὐτῆς περιελθὼν τὴν Τουρκίαν καὶ Ἡγεμονίας. Ὁ Καισάριος, κατὰ κόσμον Κωνσταντῖνος, ἐγεννήθη ἐν Σκοπέλῳ τῷ 1707 καὶ ἐξεπαιδεύθη ἐκεῖ ὑπὸ Ἀγιορειτῶν. Ἀκολούθως μετέβη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν καὶ ἐκεῖθεν εἰς Βλαχίαν ἔνθα ἐπεδόθη εἰς τὴν πολιτικὴν, λαβὼν παρὰ τοῦ ἡγεμόνος τῆς Μολδαβίας Ἰωάν. Μαυροκορδάτου τὸ ἀξίωμα τοῦ Καμινάρη, ἀλλ' ὅπως ἐπὶ εἰς τὴν δυσμένειαν τῆς Πύλης ἀπέδρασεν εἰς Κριμαίαν

ἐνθα ἐνεκλείσθη εἰς τὰς φυλακὰς ἐπ' ἀρκετὸν διάστημα. Λυτρωθεὶς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Ἱ. Μονὴν Ἐηροποτάμου πολλὰ κοπιᾶσας ὑπὲρ αὐτῆς, ἀνεχώρησεν ὁμως καὶ ἐξ αὐτῆς θανὼν εἰς Σκόπελον τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1784.

Κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἐμόχθησαν ὑπὲρ τῆς Μονῆς ὁ Διονύσιος ἀρχιμ. ἐκ Πολυγύρου, ἀνὴρ ἐξόχων ἀρετῶν, θανὼν τῷ 1874 καὶ τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἀκόμη ἀναφέρεται, διότι ὑπῆρξε χαρακτηρ ἀξίας, ἀρετῆς καὶ ἀξιοπρεπείας. Οὗτος ἐδημιούργησε σχολὴν ἐν τῇ Μονῇ, οὕτως εἰπεῖν, τάξεως καὶ οἰκοκυρωσύνης, ἀναστήματα δὲ αὐτοῦ ὑπῆρξαν ὅλοι οἱ μετ' αὐτὸν προϊστάμενοι τῆς Μονῆς.

Μαθητῆς τοῦ Διονυσίου ἦτο καὶ ὁ ἀρχιμ. Εὐγένιος ὁ Δάγκος εἰς τὸν ὁποῖον τῷ 1854 ἀπενεμήθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὁ ἀργυροῦς Σταυρὸς τῶν Ἱπποτῶν τοῦ Σωτῆρος διὰ τὰς κατὰ διαφόρους περιόδους ὑπηρεσίας του πρὸς τὰ ἐκπαιδευτικὰ τοῦ Ἔθνους Καταστήματα.

Αἱ κύριαι πρόσοδοι τῆς Μονῆς εἶναι τὰ εἰσοδήματα ἐκ τοῦ δάσους αὐτῆς καὶ τὰ ἐνοίκια τῶν οἰκημάτων Δάφνης ἅτινα ἴδρυσεν πρὸ 70ετίας περίπου συμβληθεῖσα μετὰ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει τότε ναυτικοῦ Πράκτορος Σωτηρίου Παπαγιάννη Ἡπειρώτου.

Ὁ ναὸς τῆς Μονῆς ἀνοικοδομήθη τῷ 1763 καὶ ἐτοιχογραφήθη τῷ 1783. Ἐν αὐτῷ ὑπάρχουν εἰς δύο κιβωτίδια μεγάλα τεμάχια τιμίου Σταυροῦ, τῶν ὁποίων τὸ ἐν ἀναφέρουν οἱ μοναχοὶ εἰς τὴν Πουλχερίαν καὶ τὸ ἄλλο εἰς τὸν Ρωμανόν. Τὸ μικρότερον τούτων τὸ τῆς Πουλχερίας ἀποστέλλεται, ἀπὸ 100ετίας σχεδόν, ἐτησίως, μετὰ δύο μοναχῶν εἰς διάφορα χωρία τῆς Χαλκιδικῆς. Κατὰ τὸ 1878 ὁμως ἤρπασαν αὐτὸ ληστὰι εἰς τὰ χωρία τῆς Θεσσαλονίκης, ἀλλ' ἐνεργείαις τοῦ τότε Μητροπολίτου Θεσ/νίκης καὶ μετέπειτα Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Ἰωακείμ τοῦ Γ' ἀπεδόθη, διὰ τρίτου προσώπου, εἰς τοὺς μοναχοὺς ἄνευ ὁμως τῶν κοσμημάτων καὶ τοῦ ἀργυροῦ κυτίου.

Εἰς τὸν αὐτὸν ναὸν ὑπάρχει καὶ μάζα τις λειψάνων τῶν Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων. Τὰ λείψανα ταῦτα ἐκρύπτοντο εἰς οἰκημά τι «πρὸ τοῦ τείχους τῆς Κωνσταντινουπόλεως», ὡς ἱστορεῖ ὁ Σωζόμενος καὶ ἡ βασιλις Πουλχερία ἀνέσκαψε καὶ εὗρεν αὐτὰ ἰδοῦσα ἐν ὀπτασίᾳ τὸν μάρτυρα Θύρτον ὅστις «τοὺς ὑπὸ γῆν κρυπτομένους ἐμήνυσε». Ὁ σύγχρονος αὐτῆς Σωζόμενος παραστὰς εἰς τὴν τελετὴν τῆς καταθέσεως τῆς σοροῦ εἰς τὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Θύρτου ἱστορεῖ λεπτομερῶς τὰ τῆς εὐρέσεως.

Ἐπίσης ὑπάρχουν καὶ τεμάχια τῶν λειψάνων τῶν Ἁγίων Προσκοπίου, Αὐξεντίου, Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου, Γρηγορίου,

Μερκουρίου, Ἀνδρέου Κρήτης, Στεφάνου τοῦ νέου, Ἰωάσαφ Βασιλέως τῶν Ἰνδιῶν, Χαραλάμπους, Παρασκευῆς, Παντελεήμονος, Ἀθανασίου, Φωτεινῆς, Νείλου τοῦ Μυροβλήτου, Χριστίνης, Ἰωάννου τοῦ ἐλεήμονος, Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου, Βασιλείου τοῦ Μεγάλου, μύρον καὶ αἶμα Ἁγ. Δημητρίου κ. ἄ.

Ἡ βιβλιοθήκη τῆς Μονῆς εὐρισκομένη ἄνωθι τῆς Λιτῆς ἔχει περὶ τοὺς 4.000 τόμους ἐκ τῶν ὁποίων 340 χειρόγραφοι καὶ ἐξ αὐτῶν 20 περγαμηνοὶ Ι-ΙΔ' αἰῶνος. Ἐγγραφα δὲ ἀρχαῖα ἐκτὸς τῶν προαναφερθέντων ἔχει α) Νικηφόρου Σεβαστοκράτορος Κομνηνοῦ ἐκ μεμβρανῆς ἐκδοθὲν κατὰ τὰ τέλη τοῦ ΙΓ' αἰῶνος εἰς τὸ ὅποιον ἡ Μονὴ Ἐηροποτάμου ὀνομάζεται τοῦ Ἁγίου Νικηφόρου, β) Μιχαήλ Η' τοῦ Παλαιολόγου με χρονολογίαν 1272, γ) Στεφάνου βασιλέως τῆς Σερβίας 1292, δ) Ἰωάννου ἀνεψιοῦ Ἀνδρονίκου τοῦ Γ' 1407. Ὡσαύτως καὶ Πατριαρχικὸν σιγίλλιον τοῦ 1611 διὰ τοῦ ὁποίου κανονίζεται συνοδικῶς ὁ τρόπος τῆς τηρήσεως Κοινοδιακτικῆς τάξεως καὶ ἐκλογῆς τοῦ ἡγουμένου.

Ἡ φιάλη τοῦ ἁγιασμοῦ εἶναι ἐξ αὐτοφυοῦς ἐρυθροῦ μαρμάρου ἐκ Χίου τὴν ὁποίαν μετέφερον ὁ Δαπόντες ὅστις καὶ ἐνέγραψε περὶ αὐτῆς στίχους κατὰ τὴν εὐτράπελον συνήθειάν του. Τὸ μαρμάρινον περιστύλιον τῆς φιάλης ἐγένετο τῷ 1783 δαπάνῃ Σεραφείμ ἱερομονάχου Κεφαλλήνος.

Τὸ κωδωνοστάσιον ἀνηγέρθη τῷ 1779. Ἐχει μέγα ὥρολόγιον καὶ τὸν ἀπαραίτητον ἀράπην κτυπῶντα τὰς ὥρας.

Πρὸ 5ετίας πυρκαϊὰ κατέστρεψεν ὀλόκληρον τὴν νοτίαν πλευρὰν τοῦ οἰκοδομήματος τῆς Μονῆς. Χάρις ὅμως εἰς τὰς προσπάθειάς τῶν ἐκάστοτε διοικήσεων αὐτῆς καὶ τῆς συμπαραστάσεως τοῦ Κράτους ἀνηγέρθη ὀλόκληρον τὸ καταστραφέν τμήμα.

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ Ι. Μ. ΑΓ. ΠΑΥΛΟΥ

Ἡ ἐπίσκεψίς μας εἰς Ἁγιον Ὄρος μᾶς κατέπληξεν εὐρήκαμεν πολλὴ ἀγιότητα κρυμμένη. Ἡ δὲ φιλοξενία καὶ ἡ ἀγάπη τῶν πατέρων μᾶς γεμίζει εὐγνωμοσύνην πρὸς αὐτούς.

Δημήτρ. Γ. Σαμαρτζῆς - Χαράλ Δημητρακάκης
Φοιτηταὶ Θεολογίας Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν.

ΕΝΑ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΟ ΟΝΕΙΡΟ

Είχε τελειώσει ο μήνας Δεκέμβριος και τὸ Σωτήριο ἔτος 1956. Στὸν περίβολο μιᾶς Μονῆς, στὸ Ἅγιον Ὅρος, ἔμπρὸς στὴν Βυζαντινὴ Ἐκκλησία, ποὺ φέρνει τόσες ψυχικὲς ἀνατάσεις καὶ μεγάλη μυστικοπάθεια, ἐκάθητο ἕνας ἀσπρομάλλης Μοναχὸς ποὺ κατήγето ἀπὸ τὸν ἀλησμόνητο Ἑλληνικὸ ἄλλοτε Πόντο.

Εἶχε τελειώσει ὁ Ἑσπερινὸς καὶ τὸ Ἀπόδειπνο. Τὰ βαθεῖα νοήματα, ἰδίως τῶν Ἀποστίχων ποὺ ἀναφέρονται εἰς τὸν Μέγαν Βασίλειον, τοῦ εἶχον κάμει μεγάλην ἐντύπωσιν. Τὸ «πάντων τῶν ἁγίων ἀπεμάξω τὰς ἀρετάς, πατὴρ ἡμῶν Βασίλειε, Μωϋσέως τὸ πρῶον, Ἥλιου τὸν ζῆλον, Πέτρου τὴν ὁμολογίαν, Ἰωάννου τὴν θεολογίαν...» καὶ τὸ «οὐκ ἐπησχύνθη ὁ πανάγαθος Θεός...» τὸν εἶχον κατασυγκινήσει. «Πόσες ἀρετὲς εἶχεν ὁ Μέγας Βασίλειος,» εἶπε! «Τὶ ταπεινώσις ἦτο αὐτῆ τοῦ Θεοῦ νὰ ὑποστῆ τῆς σαρκὸς τὴν περιτομήν,» ἐσκέφθη! «Ἐγὼ ἐγὼ τόσες ἀρετὲς καὶ τόσην ταπεινώσιν;» ἐψιθύρισε.

Μετὰ ὁ νοῦς του ἐπῆγε εἰς τὰ παιδικὰ του χρόνια, εἰς τὴν πατρίδα του. Ἐθυμήθη τὰς εὐνοϊκὰς περιστάσεις ποὺ τοῦ ἔφεραν ὁ Θεὸς νὰ γνωρίσῃ τὸ ἅγιον θέλημά Του, νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τοὺς Τούρκους καὶ νὰ πάρῃ τὸν δρόμον διὰ τὸν ἅγιον αὐτὸν τόπον. Ἐθυμήθη κατόπιν τὴν ἁγίαν ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν εἰσήρχετο εἰς τὸν Μοναχικὸν βίον, τὴν ἀγγελικὴν πολιτείαν καὶ διὰ τὴν εἴσοδόν του ἐψάλλετο εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὸ «Ἀγκάλας πατρικὰς...».

Ἐρριξεν ὁμως μιὰ ματιὰ εἰς τὸ τί προσέφεραν εἰς τὸν Θεὸν ἔναντι τῶν μεγάλων αὐτοῦ τούτων δωρεῶν καὶ τί νὰ ἴδῃ! Ἐλάχιστα ἢ σχεδὸν τίποτα! Ἀπὸ μικρὸς δὲν ἦτο πολὺ προσεκτικὸς εἰς τὴν ζωὴν του. Πολλὰς φορὰς εἶχε λυπήσει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον (Ἐφ. δ'. 30). Ἦτο πεισματάρης καὶ ἐγωϊστῆς. Ἡ ταπεινώσις ἦτο πολὺ μακριὰ ἀπ' αὐτόν. Εἰς τὴν Ἅγιαν Μονὴν ὅταν ἦλθε ἔφερε μαζὺ του καὶ τὸν ἐγωϊσμόν. Ἐνόμιζε ὅτι μόνον αὐτὸς ἔχει τὴν ὀρθὴν γνώμην. Ἐλυπεῖτο, ὅταν ἄλλοι τοῦ ἔλεγόν τι ἀντίθετο. Τὸ διακόνημά του δὲν τὸ ἐξετέλει ὡς ὑπηρεσίαν εἰς τὸν Θεόν, ὡς ἔργον ἀγάπης, μετὰ προθυμίας, ἀλλὰ μετὰ ἀθυμίας ὡς ἀγγαρείαν. Βραδὺς ἦτο καὶ εἰς τὰς ἱερὰς Ἀκολουθίας.

Καὶ τῶρα πλέον εἰς τὰς δυσμὰς τοῦ βίου του εὐρισκόμενος ἦτο τόσον ἐλλιπὴς ἠθικῶς. Ὁ θάνατος τοῦ ἔδειξεν ὅτι γρήγορα θὰ τὸν ἐπισκεφθῆ, διότι τὰ πόδια του δὲν ἐβαστοῦσαν πλέον -δι' αὐτὸ ἐκάθητο- τὰ μάτια ἔβλεπον θαμπά, τὰ αὐτιά δὲν ἤκουον καλά. Ἔτσι ποὺ εἶμαι, εἶπε, πῶς θὰ παρουσιασθῶ εἰς τὸν Θεόν; Ἀλλοίμονον.

Ὅπως, φαίνεται, δὲν θὰ ἰδῶ τὸ τέλος τοῦ 1957 καὶ δὲν θὰ ἀκούσω τὸν ὄραϊον αὐτὸν Ἑσπερινόν. Ἀχ, εἶπε, νὰ ἦμουν πάλιν νέος; Νὰ

ἄρχιζα τώρα τὴν πνευματικὴν μου ζωὴν! Θὰ ἐφρόντιζα νὰ εἶμαι συνεπὴς εἰς τὰς ὑποχρεώσεις μου, πρῶτος εἰς τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης. Θὰ ἐνέκρωνα τὸν ἐγωϊσμόν.

Μὰ εἶναι ἀδύνατον εἰς τὸν παντοδύναμον Θεόν, εἶπε, νὰ μὲ κάμῃ πάλιν νέον; Ἄς τὸν παρακαλέσω. Ἔπεσε στὰ γόνατα καὶ μὲ δάκρυα καὶ φωνὴν ἱκετευτικὴν καὶ ζωηρὰν εἶπε: «Κύριε, Σὲ παρακαλῶ. δός μου πάλιν τὰ νεανικά μου χρόνια». Καὶ ὁ Κύριος τοῦ τὰ ἔδωκε. Εὐρέθη εἰς τὸ κρεβάτι του. Τὶ εἶχε συμβῆ; Ὅλα αὐτὰ ἦσαν ὄνειρο. Ὁ μοναχὸς μας δὲν ἦτο γέρον, ἀλλὰ νέος μὲ μοναχικὴν ζωὴν μόλις τέσσαρων ἐτῶν. Τὸ μόνον ποῦ ἦτο πραγματικότης ἦσαν αἱ ἠθικαὶ του ἐλλείψεις, ἐγωϊσμοί, ἰσχυρογνωμοσύνη, βραδὺς εἰς τὸ καθήκον καὶ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἐλλειψις ἀγάπης. Τὸ διακόνημα ἐθεώρει βᾶρος καὶ ἀγγαρείαν. καὶ οὐχὶ καθήκον, οὐχὶ πρακτικὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἀγάπης.

Συνεκινήθη πολὺ. Δόξα σοι ὁ Θεός, εἶπε. Αὐτὸ εἶναι μήνυμα τοῦ Θεοῦ διὰ τὸ νέον ἔτος ἐσκέφθη. Ἐπῆρε μιὰ ἀπόφασι. Θὰ γίνω νέος ἄνθρωπος στὸ 1957. Σὲ λίγο σήμανε τὸ χειροσήμενον. Σηκώθηκε καὶ ἔπεσε στὴν προσευχή. Μετὰ τὴν τελευταίαν στάσιν ἔτρεξε πρῶτος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Οἱ ἀδελφοὶ τῆς Μονῆς ἠπόρησαν, διότι τὸν εἶδον πρῶτον, ἐνῶ ἄλλοτε ἤρχετο τελευταῖος.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς Ἀκολουθίας ἐπῆγε εἰς τὸ Κελλί του. Ἐπῆρε στὰ χέρια του τὴν Καινὴν Διαθήκην μετὰ συντόμου ἐρμηνείας, ποῦ ἦτο δῶρον τοῦ Γέροντός του. Ἄνοιξε τυχαίως καὶ τὰ μάτια του ἔπεσαν εἰς τὴν πρὸς Ρωμαίους IB' 10. «Τῆ φιλαδελφία εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῆ τιμῆ ἀλλήλους προηγούμενοι, τῆ σπουδῆ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες». Ἐδιάβασε καὶ τὴν ἐρμηνείαν». Διὰ τῆς φιλαδελφίας νὰ γίνεσθε φιλόστοργοι μεταξύ σας. Νὰ προλαμβάνη ὁ καθένας τοὺς ἄλλους εἰς τὸ νὰ τοὺς ἀποδίδῃ τιμὴν. Εἰς τὴν προθυμίαν καὶ τὸν ζῆλον ποῦ ἀπαιτεῖται διὰ κάθε ἔργον θεάρεστον νὰ μὴ εἴσθε δυσκίνητοι καὶ ὀκνηροί. Αἱ ἐσωτερικαὶ σας πνευματικαὶ δυνάμεις νὰ εἶναι γεμάται ἀπὸ θερμὴν ἀφοσίωσιν καὶ πάντοτε ζεσταὶ ἀπὸ τὴν πνευματικὴν φλόγα τοῦ Πνεύματος. Δι' ὧν δὲ τούτων νὰ ὑπηρετῆτε ὡς ἀφωσιωμένοι δοῦλοι τὸν Κύριον». Δεύτερον μήνυμα αὐτό, εἶπε. Ἐλαβεν ὡς σύνθημα πνευματικὸν δι' ὅλον τὸ ἔτος τὸ «τῆ σπουδῆ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες» καὶ ἀκολουθεῖ τὴν ὁδὸν τῆς ταπεινοφροσύνης καὶ ἀγάπης, ἡ ὁποία θὰ ὀδηγήσῃ αὐτὸν εἰς τοὺς Οὐρανοὺς!.

Πόσοι, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, εἴμεθα σὰν τὸν ἀγαπητόν μας Μοναχόν, ποῦ εἶδε τὸ πρωτοχρονιάτικο ὄνειρο, ἐλλίπεις εἰς τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης, βραδεῖς εἰς τὰ καλὰ ἔργα, τῆ σπουδῆ ὀκνηροί; Ἄς βάλωμεν καὶ ἡμεῖς κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ὡς σύνθημά μας «τῆ σπουδῆ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες». Τότε τὸ Νέον Σωτήριον ἔτος θὰ μᾶς φέρῃ ἐγγύτερον πρὸς τὸν Κύριον καὶ θὰ μᾶς δάξῃ τὴν Σωτηρίαν! Ἀμήν.

Ο ΜΟΝΑΧΟΣ ΔΑΝΙΗΛ ΤΩΝ ΚΑΤΟΥΝΑΚΙΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

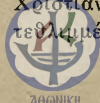
Ὁ Ἅγιος Ἀλέξιος, ὁ ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, διὰ ποίων παρακαλῶ, ἀρετῶν ᾤκειώθη τοσοῦτον μὲ τὸν Θεὸν καὶ ἔφθασεν εἰς τοσαύτην ὑπερφυᾶ Ἁγιότητα; Μήπως οὗτος ἐδίδαξέ τινα, ἢ ἐκήρυξεν, ἢ πολλὰς ψυχὰς ἐκ τῆς ἀπωλείας καὶ ἀσεβείας βυθοῦ διέσωσεν, (ἐν ᾧ ὁμολογουμένως, αἱ τοιαῦται ἀρεταί, εἰσι λίαν ὑψηλαὶ καὶ θεάρεστοι;) Διὰ ποίων ἄρα γε ἀρετῶν; Μήπως ἡρνήθη τοὺς γονεῖς του, διότι ἦσαν ἀσεβεῖς καὶ παράνομοι; ἄπαγε. οἱ τοιοῦτοι ὡς ἴσμεν καλῶς, ἦσαν εὐσεβέστατοι, καὶ δούλοι τοῦ Θεοῦ γνησιώτατοι; Μήπως ἡ σύζυγος αὐτοῦ διεκηρύττετο ὡς μὴ κοσμία καὶ ἀνήθικος, καὶ ἠαγκάσθη ὑπὸ τῆς φιλοτιμίας κινούμενος, νὰ ἐγκαταλείψῃ αὐτήν, αὐτὴν τὴν ἡμέραν τοῦ γάμου, πρὶν ἔτι γνωρίσῃ αὐτήν; Οὐχί. Οὐδὲν τῶν τοιούτων ἡ βιογραφία αὐτοῦ ἐξιστορεῖ. Ἡμεῖς ἐκ τῆς βιογραφίας αὐτοῦ βλέπομεν, ὅτι, μετὰ τὴν ἐκ τῆς πατρίδος αὐτοῦ ἀναχώρησιν, ἐπὶ δεκαεπταετίαν ὄλην ἔμεινεν ἄγνωστος εἰς Ναόν τινα τῆς Ἐδέσσης μηδενὶ μηδὲν φθεγγόμενος, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐπανακάμψας ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρὸς του, ὡς ξένος καὶ ἄπορος, κατεγίνετο πάλιν ἐπὶ δεκαεπταετίαν ὄλην εἰς ὄλονυκτίους προσευχὰς καὶ νηστείας, ἐμπαιζόμενος καὶ χλευαζόμενος ὑπὸ τῶν δούλων αὐτοῦ, ὡς εὐθήτης καὶ ἄγνωστος, καίτοι ἠδύνατο νὰ λύσῃ τὴν ἀφόρητον λύπην τῶν γονέων καὶ θεοφιλοῦς συζύγου αὐτοῦ, διὰ τῆς γνωριμίας του, καὶ φανῆ χρήσιμος δι' ἄλλων θεοφιλῶν ἀρετῶν του. Διὰ ποίων ἄρα γε ἀρετῶν του ἱκανοποίησε τοσοῦτον τὸν Θεόν, διὰ νὰ κηρύξῃ αὐτὸν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ, καὶ διὰ θείας φωνῆς καὶ Ἀποκαλύψεως, νὰ προστάξῃ τὸν τε Ἀρχιεπίσκοπον Ἰννοκέντιον καὶ Βασιλέα Ὀνώριον, ὅπως προφθάσωσιν ἔτι ζῶντα τὸν Ἅγιον τοῦτον, καὶ ποιήσῃ ὑπὲρ τῆς πόλεως δέησιν; Ἐπίσης δέ, καὶ οἱ λοιποὶ Ἅγιοι, ὅσοι διὰ τοῦ μονήρους βίου ἐδοξάσθησαν καὶ ἐχαριτώθησαν παρὰ Θεοῦ, εἰς ποῖον Πανεπιστήμιον καὶ Ἀκαδημίαν ἐσπούδασαν, καὶ διὰ τῆς ἀγρύπνου αὐτῶν μελέτης, καὶ τοῦ Ἱεροῦ αὐτῶν κηρύγματος, κατώρθωσαν νὰ φθάσωσιν εἰς τὴν τελειοποιητικὴν κατάστασιν τῆς Ἁγιότητος, ὥστε νὰ ὑποχρεώσωσι τὸν Πανάγαθον Θεόν, διὰ νὰ ἀναδείξῃ ἐν τῷ τῆς Ἐκκλησίας ὀρίζοντι αὐτούς, τοσοῦτον μεγάλους Ἁγίους; Ἐὰν μετ' ἐπιστασίας πολλῆς διέλθωμεν τὰς βιογραφίας τῶν εἰρημένων Ἁγίων, θὰ ἴδωμεν ἐκ πρώτης ἀφετηρίας, ὅτι αὐτοί, ὅτε ἠράσθησαν νὰ ἀκολουθήσωσι τὸν μονήρη βίον, δὲν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν ὅπως μονάσωσιν ἵνα προσεχῶς ἀναφανῶσι διδάσκαλοι καὶ ἀλείπται τῶν ὄλων, ἀλλ' ὅπως καθαρίσωσιν ἑαυτοὺς ἀπὸ πάσης ἡδυπαθείας, καὶ ἀναφανῶσι νικηταὶ ἐναντίον τῶν τριῶν ἡμῶν ἐχθρῶν, τοῦ κόσμου, λέγω, σαρκός, καὶ δαίμονος. Ὅτι, δὲ οὕτως ἔχει ἡ ἀλήθεια, αὐτὰ τὰ πράγματα καταμαρτυροῦσιν.

Καὶ μολοντί πολλοὶ ἐξ αὐτῶν καταγόμενοι ἐξ εὐγενοῦς καταγωγῆς, ἦσαν ἐγκρατεῖς τῆς ἔξωθεν καὶ ἔσω σοφίας, καὶ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσωσιν εἰς τὸν κόσμον, ἐν τούτοις ὁμως, ἀπηρενοῦντο γονεῖς, περιουσίαν, καὶ πάντα τὰ ἐν κόσμῳ ἡδέα, καὶ ἀπερχόμενοι εἰς τε τὰς Ἰ. Μονὰς καὶ ἐρήμους, ἐν μέλημα εἶχον, ὅπως εὐάρεστήσωσι τῷ Θεῷ, διὰ τῆς ξενιτείας καὶ μακαρίας ταπεινώσεως, καὶ οὕτω ὑποτασσόμενοι εἰς δοκίμους πρακτικὸς Γέροντας, ἐμάνθανον τὴν Οὐράνιον φιλοσοφίαν, ἣτις δὲν ἀποκτᾶται διὰ τῆς ἔξωτερικῆς ἢ πεποιημένης μόνης μορφώσεως. ἀλλὰ διὰ τῆς καταβολῆς τῶν παθῶν, καὶ τῆς ἐκκοπῆς τοῦ ἰδίου αὐτῶν θελήματος καὶ φρονήματος, καὶ τοιουτοτρόπως ἐγένοντο δοχεῖα τοῦ Παναγίου Πνεύματος, καὶ συνελθῶς, ὅσον οὗτοι ἐκρῦβοντο, τοσοῦτον ἂν' ἐναντίας ὁ Πανάγαθος Θεὸς τοὺς ἐδόξαζε καὶ ἐγένοντο κατ' ἀκολουθίαν χρήσιμοι εἰς πολλούς, καὶ διὰ τῶν ἀθανάτων αὐτῶν συγγραμμάτων γίνονται ἤδη καὶ εἰς ἡμᾶς χρησιμώτατοι. Ἐὰν λοιπὸν διὰ τῶν τοιούτων ἀσκήσεων καὶ διηνεκῶν ἀγώνων καὶ παλαισμάτων, ἐναντίον τῶν πονηρῶν πνευμάτων, ἅτινα κατεπολέμησαν οἱ ἀοίδιμοι οὗτοι Πατέρες ἐν τε τῇ ἐν ἐρήμῳ αὐτῶν διαγωγῇ καὶ ἀσκήσει, ἐχαρίτωσεν αὐτοὺς ὁ Κύριος καὶ ἐδόξασε, τίς, παρακαλῶ, δύναται νὰ ἀντεῖλη; αἱ νηστεῖαι, αἱ προσευχαί, καὶ ὅσα διαγορεῦει ἡ Μοναχικὴ διατύπωσις, εἰσὶν ἔργα ἐπουσιώδη καὶ ἀσήμαντα, οὐ μὴν δὲ καὶ ἅπλοιο τύποι, μὴ δυνάμενοι ἀναπτύξαι ἐπὶ τὸ πνευματικώτερον τοὺς ἀνθρώπους;

Πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τῆς καθαρᾶς ἀληθείας, ἃς παραβάλωμεν ἀπαθῶς καὶ ἀμερολήπτως τοὺς τε ἀρχαίους ἐκείνους Μοναχοὺς, Ἀρχιερεῖς τε καὶ θεαρέστως ἐν τῷ κόσμῳ πολιτευομένους, τόσον ἐγγραμμάτους, ὅσον καὶ ἀγραμμάτους, μὲ τοὺς καθ' ἡμᾶς διδασκάλους καὶ θεολόγους καὶ λοιποὺς Μοναχοὺς τε καὶ λαϊκοὺς, τοὺς ἐπ' ἀρετῇ καὶ θεοσοφίᾳ ἐναβρυνομένους καὶ θὰ ἴδωμεν ποιοὶ ἀνεφάνησαν ἀληθεῖς στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ, καὶ ἔστησαν τρόπαιον κατὰ τοῦ ἀντιπάλου τῆς ψυχῆς ἡμῶν δαίμονος, καὶ ἐκαρποφόρησαν, καὶ ποιοὶ ἀνεφάνησαν ἄνευ ἀποτελέσματος.

Παραβάλλοντες ὅθεν τοὺς ἀρχαίους ἐκείνους Πατέρας μὲ τοὺς σημερινούς, βλέπομεν παραδόξως, τὰ θαυμάσια κατορθώματα, καὶ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα ἐκείνων τῶν ἀειμνήστων Πατέρων καὶ τὴν ἀδυναμίαν καὶ ἀποτυχίαν τῆς σημερινῆς γενεᾶς· διατὶ ἄρα γε τοῦτο; διότι οἱ παλαιοὶ καὶ κατὰ τὸν καιρὸν τοῦ μαθηματικοῦ αὐτῶν βίου καὶ μετὰ τὴν ἀποφοίτησιν τῶν σπουδῶν των, καθωπλίζοντο πρῶτον τοῖς ὅπλοις τοῦ πνεύματος, πρὸς καθάρειν παντὸς λογιμοῦ σαρκός τε καὶ πνεύματος, καὶ οὕτω διὰ τῶν καλῶν αὐτῶν ἔργων, διέλαμπον ἐν μέσῳ τῆς κοινωνίας καὶ ἐκαρποφόρου θαυμασίως· οἱ νεώτεροι ὁμως ἐξερχόμενοι τῆς Σχολῆς ἄνευ προηγουμένης ἀσκήσεως, ἄνευ ὅπλων, καὶ ἐφοδίων ἐπαρχῶν, πνευματικῶν τε καὶ ἡθικῶν, ἐκτίθενται πρὸς τὴν κοινωνικὴν πάλην, καὶ ἀντὶ νὰ μεταδώσωσι τὰ τῆς μετανοίας σπέρματα, καὶ καθοδηγήσωσι τοὺς Χριστιανοὺς πρὸς ἐξάσκησιν τῆς ἀρετῆς καὶ δόδουσιν τῆς στενῆς καὶ τεθλασμένης ὁδοῦ, οὗτοι δυστυχῶς ἀποπειρῶνται ὅπως διευκολύνωσι τὴν

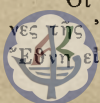

πλατεῖαν ὁδὸν διὰ τῆς ἄρσεως τῶν νηστεῶν, προσευχῶν, καὶ λοιπῶν Ἱερῶν τῆς Ἐκκλησίας ἐθίμων καὶ τὸ δὴ χεῖριστον, ὅπως ἐνσπεύρωσιν εἰς τὸ ἀκροατήριον μομφὴν καὶ ψυχρότητα ἐναντίον τῶν τῆς Ἐκκλησίας Ἁγ. Πατέρων, οἵτινες ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτῶν, συνιστῶσιν ἡμῖν τὸ διάγγελμα τῆς νηστείας καὶ προσευχῆς, καὶ ἐφόδια ἀπαραίτητα πρὸς ἀνάληψιν τῆς Χριστιανικῆς ἀκριβείας.

Εἰς ταῦτα πάντα πολὺ πιθανόν, οἱ ἀντιφρονοῦντες ν' ἀποκαλέσωσιν ἡμᾶς φανατικούς καὶ οἰονεὶ ἄδαεῖς, διότι θέλομεν σήμερον νὰ ἐπιβάλωμεν πράγματα ὅλως ἀσυμβίβαστα πρὸς τὴν σημερινὴν κοινωνίαν, ἣτις ἀνατρεφομένη μετὰ τὴν τρυφήν καὶ ἀνάπαυσιν, ἀδυνατεῖ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸν τοιοῦτον Χριστιανικὸν προορισμόν. Τὰς ἐνστάσεις ὅμως αὐτῶν ταύτας, καὶ τὰς εἰρημένας δικαιολογίας των τότε δύνανται νὰ τὰς ἐπικυρώσωσιν, ὅταν ἀποδείξωμεν ἡμῖν, ὅτι ἅπασαι αἱ περικοπαὶ τοῦ Ἱ. Εὐαγγελίου, αἱ συνιστῶσαι τὴν στενὴν καὶ τεθλιμμένην ὁδόν, τὴν ἀπάγουσαν εἰς τὴν Ζωὴν, καὶ τὴν πλατεῖαν ὁδὸν τὴν ἀπάγουσαν εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ τό, ὅστις θέλει ὀπίσω μου ἔλθειν ἀπαρνησάσθω ἑαυτόν, καὶ τό, Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, καὶ ὅσα ἀναφορικῶς ἐκδιδασκόμεθα παρ' αὐτοῦ τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, περὶ τῆς ὑποδουλώσεως τῶν σαρκικῶν φρονημάτων ἐρῶρέθησαν ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν ἀρχαίαν ἐκείνην γενεάν, καὶ οὐχὶ διὰ τὴν σημερινήν, τότε θὰ ἐπαινέσωμεν ἀξιοχρέως αὐτούς, διότι ἐπόμενοι τῇ Εὐαγγελικῇ διαγορεύσει, ἀποπειρῶνται τὴν ἀποπλάτυνσιν τῆς στενῆς καὶ τεθλιμμένης ὁδοῦ. Ἐπίσης πάλιν ἐὰν μᾶς παρουσιάσωσιν ἀπὸ τῶν Ἀποστολικῶν Χρόνων ἄχρι τῶν καθ' ἡμᾶς, τόσον ἀπὸ τὰ Ἱ. Συγγράμματα τῶν Ἁγ. Ἀποστόλων καὶ λοιπῶν μεγάλων τῆς Ἐκκλησίας Πατέρων, ὅσον καὶ ἀπὸ τὰ πρακτικὰ χωρία τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων ἀποδείξεις, ὅτι, ἡ σημερινὴ Χριστιανικὴ γενεά, οὐ δεῖται νηστείας καὶ προσευχῆς, καὶ ὅτι τὰ πάθη τῆς σαρκὸς καὶ τῆς ἐφάμαρτου ζωῆς τὰ ὑποδουλῶνουσι σήμερον δι' ἄλλου τινὸς τρόπου, τότε ὀφείλομεν ἐπαινεῖσαι αὐτούς, ὡς ἀνδρας πνευματικούς, καὶ εὐδιακρίτους, διακρινομένους ἐπ' εὐσεβεία, καὶ ἀμέμπτη διαγωγῇ.

Ἄλλ' ἐπειδὴ περὶ πιστῶν ὁ λόγος, καὶ ἡ διάλεξις ἡμῶν γίνεται περὶ εὐσεβῶν θεολόγων, ἐπιθυμοῦντων διακαῶς τὴν ὠφέλειαν τοῦ πλησίον, διὰ τοῦτο πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ θεοῦ θελήματος, καὶ τῆς Εὐαγγελικῆς ἀληθείας, καὶ πρὸς ἄρσιν πάσης εὐσεβοῦς ἀποπλανήσεως, φέρε ὅπως ἐρωτήσωμεν αὐτούς, ἵνα ἡμῖν εἴπωσι, τὸ Ἱ. κήρυγμα τῶν Ἁγ. Ἀποστόλων, καὶ λοιπῶν τῆς Ἐκκλησίας Μεγάλων πατέρων, συνετέλεσε πρὸς διάδοσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς εὐσεβοῦς ἡμῶν πίστεως, ἢ οὐ; Εἰς ἀπάντησιν δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι θὰ εἴπωσιν, ὅτι εἰς τὸ τοιοῦτον ὀφείλομεν ἅπαντες οἱ Χριστιανοί, καὶ ὅτι, αἱ ἐπικαρτίαι τοῦ Ἱ. Κηρύγματος ἐγένοντο, κατὰ τὸ κατ' εὐδοκίαν θέλημα τοῦ Παναγάρχου Θεοῦ.

Οἱ Ἁγιοὶ Ἀπόστολοι ὄθεν, καὶ οἱ λοιποὶ Ἱεροκέρυκες καὶ ποιμένες τῆς Ἐκκλησίας βλέπομεν, ὅτι, διὰ τοῦ κηρύγματος ἐπέστρεφον τὰ ἔθνη εἰς θεογνωσίαν, ἐκρήμνιζον τοὺς βωμούς τῶν Εἰδώλων, καὶ ἀνή-

γειρον Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ, ἐστήριζον τοὺς πιστοὺς εἰς τὴν εὐσέβειαν, καὶ διεδίδετο θαυμασίως ἡ Χριστιανικὴ ἀκρίβεια καὶ τελειότης.

Οἱ ἐπιστρέφοντες ὄθεν, τότε εἰς τὴν ὀρθοδοξίαν, ποιοὶ ἦσαν; ἦσαν ἄνθρωποι ἀσεβεῖς καὶ εἰδωλολάτραι, ἄνθρωποι θεοσυγεῖς καὶ αἰμοβόροι, ἄνθρωποι ἄνθρωποθύται καὶ ἀσελγέστατοι, ἄνθρωποι θεοποιοῦντες τὰς σαρκικὰς ἡδονὰς καὶ τὰ τῆς σαρκός, καὶ τοῦ πνεύματος πάθη. Ἄνθρωποι, τοῖς πάθεσιν ἀκατάσχετοι, καὶ τῇ κακίᾳ δεδουλωμένοι. Πῶς λοιπὸν οἱ τοιοῦτοι σαγηνευθέντες πρὸς τὴν εὐσέβειαν ὑπὸ τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων κατεπάτησαν τὰ τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς πάθη καὶ τὰς κακὰς συνηθείας, καὶ κατεγίνοντο εἰς προσευχὰς καὶ νηστείας, καὶ ἐγίνοντο γνήσιι ἰχνηλάται τῶν Ἀποστόλων;

Τὰ τοιαῦτα ἀγαπητέ, τὰ κατορθοῖ κυρίως ἡ χάρις τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἣτις ἐπιδρᾷ πάντοτε εἰς τὰς καρδίας τῶν πιστῶν, ὅταν οὗτοι διδασκόμενοι ὑπὸ εὐσεβῶν διδασκάλων καὶ Ἱεροκηρύκων, δέχονται τὰ σπέρματα τῆς εὐσεβείας, καὶ κατανυγόμενοι ὑποδουλοῦσι τὰ πάθη τῆς σαρκός, διὰ μέσου τῆς ἐγκρατείας, νηστείας καὶ προσευχῆς, καὶ πάσης ἄλλης κακοπαθείας.

Αὕτη λοιπὸν ἐστὶν ἡ ιδιότης τοῦ Εὐαγγελικοῦ ὄρθου κηρύγματος, νὰ φέρῃ τὸν ἄνθρωπον εἰς μεταμέλειαν καὶ μετάνοιαν, καὶ νὰ πείθῃ τὴν καρδίαν τοῦ Χριστιανοῦ, εἰς τὸ νὰ ἀποστραφῇ πᾶν τὸ ἐπαιρόμενον φρόνημα τῆς σαρκός, καὶ νὰ βδελύττεται πάσας τὰς χαμαιζήλους ὀρέξεις. Αὕτη ἡ ιδιότης, ἠνάγκασε τὸν Ζαχαῖον νὰ ἐκφωνήσῃ· «Ἴδου τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου, καὶ ὄντινα ἐσυκοφάντησα ἀποδίδωμι τετραπλοῦν». Αὕτη ἡ ιδιότης ἔπεισε τὴν πόρνην νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν ἁμαρτίαν καὶ νὰ πλύνῃ τοὺς πόδας τοῦ γλυκυτάτου Ἰησοῦ δι' ἀπείρων δακρύων. Αὐτὸ τοῦτο τὸ κήρυγμα ἔπεισε Βασιλεῖς καὶ Σατράπας νὰ προτιμήσωσι τὸν Μονήρη βίον καὶ νὰ ἀποδυθῶσι πρὸς ἀγῶνας πνευματικούς. Αὕτη ἡ ιδιότης ἔπεισε τὸν θεῖον Χρυσόστομον, Μέγαν Βασίλειον, Γρηγόριον Θεολόγον, Ἀμφιλόχιον Ἰκονίου, καὶ πολλοὺς διασήμεους τῆς Ἐκκλησίας Ἱεράρχας νὰ προτιμήσωσιν ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας, τὰς νηστείας, ἐγκρατείας, καὶ προσευχὰς, οἵτινες καὶ ἐν τῷ καιρῷ τοῦ μαθηματικοῦ αὐτῶν βίου, καὶ μετὰ τὴν ἀποφοίτησίν των, πάντοτε εἶχον συναρωγούς τοὺς ἀγῶνας καὶ ἀσκήσεις, ὡς γνωρίζομεν ἅπαντες, καὶ διὰ τοῦτο εἴλκυον τοὺς Χριστιανούς πρὸς τὴν Εὐαγγελικὴν τελειότητα. Ἴνα δὲ μὴ μηκύνωμεν τὸν λόγον, αὕτη αὕτη ἡ ιδιότης τοῦ κηρύγματος, ἀνέδειξε τὸν Ἱερὸν Νικηφόρον τὸν Θεοτόκῃ, Οἰκουμενικόν, οὕτως εἰπεῖν, διδάσκαλον, ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς γενεᾷ, καὶ νέον Χρυσόστομον, καὶ ἰδὸν διὰ τῶν Ἱερῶν Κυριακοδρομιῶν τοῦ εὐρηγέτησε καὶ εὐεργετῆ ὁσημέραι τὴν Χριστιανικὴν κοινωνίαν, γενόμενος ἀντικείμενον Σεβασμοῦ καὶ ἄκρας εὐλαβείας, πᾶσι τοῖς κατατρυφῶσι τὰ εἰρημένα Συγγράμματα. Τὰς μεγάλας ἀρετὰς, καὶ τὴν ἐν τοῖς Συγγράμμασιν αὐτοῦ πλουτοποιὸν χάριν τοῦ Παναγίου Πνεύματος, ἀναθεωρῶν ἐνθεαστικῶς ὁ διάσημος Ἱερὸς ῥήτωρ τῆς Ἑλλάδος Κύριος Μιχαὴλ Γαλανός, καὶ προβλέπων τὴν ἐν τῇ σημερινῇ ψυχραίμω

γενεᾷ γενησομένην ὠφέλειαν, ἀπεφάσισε καὶ αὐθις τὴν ἔκδοσιν τῶν εἰρη-
 μένων Κυριακοδρομιῶν, ἀποδεικνύων διὰ τῆς γλαφυρᾶς γλώσσης καὶ
 ἀγγελίας του, τὴν ὑποποιὸν κατάστασιν τοῦ ἀειμνήστου ἐκείνου ἀνδρός,
 τὸν ὅποιον ἂν μιμηθῶσι καὶ οἱ νεώτεροι σήμερον θεολόγοι, θέλουσι φα-
 νῆ χρήσιμώτατοι, καὶ τῆς εὐσεβείας ἀπλανεῖς διδάσκαλοι. Καὶ καθὼς ὁ
 εἰρημένος οὗτος διδάσκαλος ἀπομιμούμενος τοὺς προγενεστέρους Ἁγίους
 Πατέρας, συνίστα τὴν νηστείαν, καὶ προσευχὴν, καὶ ἐκήρυττε πάντοτε
 ἐπ' Ἐκκλησίας, ὅπως συντρέχωσιν ἅπαντες οἱ Χριστιανοὶ εἰς τὴν Ἐκκλη-
 σιαστικὴν ἀκολουθίαν καὶ λειτουργίαν, τοιοιτοτρόπως καὶ οὗτοι, ὀφεί-
 λουσιν ἐπ' Ἐκκλησίας κηρύττειν, καὶ οὐχὶ κατὰ τὸ σύστημα τῶν διαμαρ-
 τυρουμένων, ἐν λέσχαις καὶ εἰδικαῖς συνεδριάσεσι, καὶ τὸ χεῖριστον, τινὲς
 ἐξ αὐτῶν, συνερχόμενοι, ἀποπειρῶνται τολμηρῶς, ὅπως ἀποδείξωσιν
 ἑαυτοὺς μείζονας τῶν Ἁγίων Πατέρων, παρενείροντες γνώμας καινὰς,
 πρὸς διόρθωσιν δῆθεν τῆς Ἐκκλησίας. Ἐὰν λοιπὸν καὶ ὁ Ἱ. Θεοτό-
 κης ἔπραττεν οὕτως, ἅς πράττωσι καὶ οὗτοι τὸ αὐτό. Τίς, παρακαλῶ,
 ἐλευθέρως σήμερον ὁμιλεῖ περὶ νηστείας καὶ προσευχῆς; Τίς, παρακαλῶ,
 ὁμιλεῖ μὲ τοιοῦτον σθένος, περὶ θανάτου, περὶ μελλούσης Κρίσεως, περὶ
 κολάσεως, περὶ Παραδείσου, περὶ μετανοίας, καθὼς ὁ διαληφθεὶς διδά-
 σκαλος, Μηνιάτης καὶ λοιποὶ, οἵτινες ἔφερον τοὺς πιστοὺς καὶ ἁμαρτω-
 λούς εἰς τοιαύτην μετάνοιαν, ὥστε ἐξερχόμενοι τῆς Ἐκκλησίας ἔτρεχον
 πρὸς τὴν ἐξομολόγησιν, καὶ ἔφευγον τὸν ἐφάμαρτον βίον; Ἐν ᾧ σήμε-
 ρον ἀκούουσιν οἱ Χριστιανοὶ ἕν ξηρὸν κήρυγμα, οἵτινες τέρπονται μὲν
 διὰ τὸ λεκτικὸν καὶ ἐκθειάζουσι τὸν Ῥήτορα, παρερχομένης ὅμως ὀλίγης
 ὥρας, τρέχουσι καὶ πρὸς τὸ θέατρον, ἢ καὶ εἰς ἄλλας μὴ χρησίμους συ-
 ναναστροφάς, καὶ τοῦτο διατί; ἐπειδὴ ἐκλείπει τὸ καλὸν παράδειγμα,
 δὲν συναισθάνεται ὁ ἀκροατής, τὴν τύψιν τοῦ συνειδότος, καὶ τοῦ φόβου
 τῆς ἁμαρτίας καὶ αἰωνίου Κολάσεως. Καὶ ἐὰν μὲν οἱ τοιοῦτοι ἐναβρῦ-
 νωνται καὶ καυχῶνται ὅτι προξενούσιν ἠθικὴν ὠφέλειαν, τοῦτο εἶναι μία
 ἐπίχρωσις ἐξωτερικὴ ἀναδίδουσα φύλλα οὐχὶ ὅμως καὶ καρπὸν.

Ὅταν διέπρεπε κατ' ἀρχὰς ὁ σοφὸς Μακράκης, κατὰ τὸ κήρυγμα,
 καὶ ἐκρέμα, οὕτως εἰπεῖν, ὑπὸ τὴν γλῶσσαν αὐτοῦ χιλιάδας ἀνδρῶν καὶ
 γυναικῶν, μήπως ὑπὸ ἠθικὴν ἄποψιν, δὲν ἐφάνη ζηλωτῆς τε καὶ χρήσιμος;
 Τίς, παρακαλῶ, εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἠδύνατο νὰ ἐστομίση λόγον, καὶ
 νὰ εἴπη ὅτι οὗτος ὁ πολὺς καὶ Μέγας διδάσκαλος Ἁπ. Μακράκης, μίαν
 ἡμέραν θὰ γείνη Μέγας Αἰρεσιάρχης, καὶ θὰ βλάβῃ πολλοὺς διὰ τῆς
 κακοδοξίας του;

Πόθεν ἀρῶ γε, ὁ τοιοῦτος ὑπέπεσεν εἰς τοιαύτας παραλόγους πλά-
 νας καὶ κακοδόξους καινοτομίας. Τοῦτο εἶναι τοῖς πᾶσι γνωστόν, διότι
 ἠθέλησεν αὐτοβούλως νὰ διδάξῃ καινά, καὶ νὰ ἀποκαλέσῃ τοὺς Ἁγίους
 Πατέρας, προληπτικούς καὶ ἀσυμβιβάστους, καὶ ὅτι, οὗτοι κατελιημμένοι
 ὄντες ὑπὸ προλήψεων δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἐνοήσωσι τὰ χωρία τῆς Γεν-
 νέσεως, τὰ ὅποια αὐτὸς μόνος, ὡς ἐκήρυττεν, ἐγνώρισεν ἀκριβῶς, καὶ
 οὗτοι ὑπέπεσε λυγρῶς εἰς τὴν θνητοψυχίαν, κηρύξας ἐν τῷ λόγῳ «αὐτοῦ

(ὕπ' ἀριθ. 147) ὅτι ὁ » ἄνθρωπος κατὰ τε τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ἐπλάσθη ἐκ τοῦ χοός, καὶ « ὅλος κατ' ἀμφοτέρα ἐπιστρέφει εἰς τὴν γῆν ». Σαφηνίζων δὲ ἔτι πλατύτερον τὴν δεινὴν ταύτην κακοδοξίαν ἐν τῇ ἀπολογία του σελ. 60, λέγει « ἐπειδὴ ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἐγένετο ἐκ τοῦ χοός, δι' ὃ καὶ αὕτη ἐπιστρέφει εἰς τὸν χοῦν, καθὼς καὶ ἡ τῶν κτηνῶν »...

Ἄς ἴδωσι τοίνυν ἀγαπητέ μοι κ. Ἰωάννη τὰς κακὰς συνεπείας τοῦ εἰρημένου σοφωτάτου ἀνδρός, καὶ ἅς μὴ τολμῶσι τοῦ λοιποῦ νὰ προσάπτωσιν εὐθύνην ἢ μομφὴν τινα ἐναντίον τῶν Ἁγ. Πατέρων, διατεινόμενοι, ὅτι, αἱ γνώμαι αὐτοῦ εἰσιν ἐπωφελέστεραι, διότι ἄκον καὶ μὴ, θὰ πέσωσιν εἰς ἀδόκιμον νοῦν, καὶ ἀντὶ ὠφελείας, βλάβην θὰ προξενῶσιν.

Ταῦτα ἱκανὰ εἰσι πρὸς λύσιν τῶν ἀποριῶν σου, τὰ ὁποῖα δὲν ἤρα-νίσθην ἀπὸ τοὺς συλλογισμοὺς τῆς ἐμῆς ἀδυναμίας, διὰ νὰ φανῶ δῆθεν, ὡς γνωστικώτερος τῶν ἐναντία φρονούντων, ἀλλὰ ἀπὸ τὰς ἀποφάνσεις τῶν Ἁγ. Πατέρων, καὶ αὐτῆς τῆς τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἧς πύλαι Ἄδου οὐ κατισχύουσιν.

Ζητῶ δὲ βαθεῖαν συγγνώμην, διὰ τὴν ἐλευθέραν μου ἀφήγησιν, ἧς ὁ σκοπὸς ἀποβλέπει ὅπως ἀποφύγωμεν τὰς εὐσεβεῖς ἀποπλανήσεις, τὰς ὁποίας δολίως ὑποκρύπτει ὁ δόλιος τῆς φιλαυτίας δαίμων, καὶ οὐχὶ ὅπως φανῶμεν ἀνεπεικεῖς πρὸς τοὺς ἐν Χριστῷ ἀδελφοὺς ἡμῶν.

Ἐγραφον ἐν Κατουνακίαις τῇ 20 Ἰανουαρίου 1909.

Δανιὴλ μοναχὸς Ἁγιογράφος

ΕΚ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ ΤΗΣ Ι. ΗΜΩΝ ΜΟΝΗΣ

Εὐχαριστῶ τὸν Πανάγαθον Θεὸν καὶ δοξάζω τὸ ὑπερύμνητον ὄνομά Του, διότι μὲ ἠξίωσε νὰ γίνω προσκυνητῆς καὶ τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ σεμνεῖου ὅπου διαλάμπει ἡ ἀγιότης, ἡ βαθεῖα ταπεινώσις καὶ ἡ χριστιανικὴ φιλοξενία.

Ἀναχωρῶν ἀναβεβαπτισμένος καὶ ἐνισχυμένος διὰ τὴν περαιοτέρω πνευματικὴν ζωὴν μου ἐκφράζω τὰς εὐχαριστίας μου...

23)10)7)1956

† Ὁ Σερβίων καὶ Κοζάνης Κωνσταντῖνος

ΟΡΙΑΚΑ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐδημιουργήθη ὑπὸ τῆς Κοινότητος Οὐρανουπόλεως, ζήτημα ὁρίων τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ἧτις καταστρέψασα τὸ κτιστὸν ὄροσημον εἰσῆλθε καὶ κατέλαβε μικρὰν ἔκτασιν ἐντὸς τῆς ὁποίας ἐγκαταστήσασα πλεῖστα ποιμνία, ἐχρησιμοποίησε ταύτην ὡς ὀρηκτῆριον εἰσβολῆς τῶν ποιμνίων, ὡς ἀναφέρει ἡ Ἱεροκοινοτικὴ Ἐπιτροπὴ, ἐντὸς τοῦ Ἁγίου Ὄρους,

Τὸ ζήτημα τῶν ὁρίων ἀπησχόλησε τὸ Ἅγιον Ὄρος καθ' ὅλον τὸν μακροαῖωνα αὐτοῦ βίον, διασφαλισθέντων τούτων διὰ χρυσοβούλλων καὶ ἄλλων ἐγγράφων τῶν ἐτῶν 882, 886, 1002, 1018, 1870, 1900, 1903, καὶ 1904.

Πρὸ 60ετίας καὶ πάλιν ἐδημιουργήθη ζήτημα μεταξὺ κατοίκων Ἱερικοῦ καὶ Ἁγίου Ὄρους, ὅτε διαταχθεὶς ὑπὸ τοῦ Νομάρχου Θεσσαλονίκης ὁ καϊμακάμης Ἁγίου Ὄρους Σαχὶν Βέης μετέβη ἐπὶ τόπου συμπαραλαβὼν τὸν τοῦρκον τελώνην, τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν Ἰ Μονῶν Ἰβήρων ἀρχιμ. Μελέτιον, Σταυρονικήτα ἀρχιμ. Θεόφιλον, Ζωγράφου Γέροντα Γεράσιμον καὶ προΐσταμένους τινὰς τῆς Ἰ. Μονῆς Χελανδαρίου ἐπελήφθη τοῦ ζητήματος μετὰ τοῦ καϊμακάμου Πολυγύρου.

Κατὰ τὴν ἐπιτόπιον ἐξέτασιν ὁ καϊμακάμης τοῦ Ἁγ. Ὄρους ἔθεσε τὰ ὄρια βάσει τοῦ κτηματολογικοῦ ἐγγράφου (χουτουτναμέ) τῆς Ἰ. Μ. Χελανδαρίου τὸ ὁποῖον ἐκδοθὲν τῷ 978 (καθ' ἡμᾶς 1547) καθορίζει ταῦτα.

Βραβύτερον ἐπειδὴ καὶ πάλιν ἐδημιουργοῦντο ζητήματα, ἐνεργεῖα τῆς Ἰ. Μ. Χελανδαρίου, διετάχθη ἡ ἀνέγερσις φυλακείου δι' ἐξόδων τῆς τουρκικῆς κυβερνήσεως διατεθείσης ἐν αὐτῷ φρουρᾷ ἐκ τριῶν χωροφυλάκων (ζαπτιέδων), ἀναπετασθείσης καὶ τῆς ὀθωμανικῆς σημαίας, μὲ σκοπὸν τὴν προάσπισιν τῶν καταπατομένων ἀρχαίων ἐθίμων τοῦ τόπου, καθ' ἃ ἀπαγορεύεται ἢ εἰς Ἅγ. Ὄρος εἴσοδος γυναικῶν καὶ θηλέων κτηνῶν.

Μετὰ τὴν ἀπαλλοτριώσιν τῶν κτημάτων τοῦ Ἁγίου Ὄρους, νέα προστριβαὶ ἐδημιουργήθησαν διὰ νὰ μεταβῇ ἐπὶ τόπου Ἱεροκοινοτικὴ ἐπιτροπὴ, μετὰ τοῦ Διοικητοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ τοῦ προΐσταμένου τοῦ Τοπογραφικοῦ Συνεργείου τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, τεθέντων καὶ ὀροσῆμων μετὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ὁρίων.

Ἦδη ἐλανερχομένη ἐπ' αὐτοῦ ἡ Κοινότης Οὐρανουπόλεως ἀφοῦ κατέστρεψεν ἐν ὄροσημον κατέλαβε τὴν ἀνωτέρω ἔκτασιν, ἰσχυρισθεῖσα ὅτι κακῶς ἐτοποθετήθησαν τὰ σύνορα καὶ ὅτι ταῦτα ἄρχονται ἐξ ἄλλης τοποθεσίας.

Οὕτω κατόπιν διαταγῆς τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀπαλλοτριώσεων Χαλκιδικῆς, ὅπως αὕτη ὡς ἀρμοδίᾳ ἐπιλύσῃ τελεσίδικως τὸ ζήτημα, ὥρισε τὴν δικάσιμον ἡμέραν καθ' ἣν τὴ Ἱερὰν Κοινότητα Ἁγ. Ὄρους ἐξεπροσώπησε

ἐπιτροπή ἐκ τῶν προηγ. Δανιὴλ Δοχειαρίτου καὶ τοῦ δικηγόρου Πολυγύρου κ. Ἄθαν. Γεροχρήστου, παρόντων καὶ ἀντιπροσώπων τῶν πλησίον καὶ ἐνδιαφερομένων Ἰ. Μονῶν Βατοπεδίου, Χελανδαρίου καὶ Ρωσικοῦ.

Ἡ Ἐπιτροπή τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος Ἁγίου Ὁρους, ἐν συνεχείᾳ ὑπέβαλεν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀπαλλοτριώσεων Χαλκῆς καὶ ὑπόμνημα, τὸ ὁποῖον χάριν τῆς Ἀγιορειτικῆς ἱστορίας καταχωροῦμεν ὡς ἔχει :

«Ἡ προκειμένη περὶ ἀμφισβητήσεως τῶν ὄριων τοῦ Ἁγίου Ὁρους ἐκ μέρους τῆς Κοινότητος Οὐρανούπολεως διαφορὰ, εἰσαγομένη ἐνώπιον τῆς Ὑμετέρας Ἐπιτροπῆς κατόπιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. Τ. Β. 10514/1954, ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἵνα βάσει τοῦ ἀρθ. 55 τοῦ Ἀγροτικοῦ Κώδικος, προβῆτε εἰς ἐπίλυσιν τῆς, ὡς καὶ προφορικῶς, κατὰ τὴν ἐπιτόπιον συζήτησιν τῆς ἐν λόγῳ διαφορᾶς, ἀνεπτύξαμεν, στερεῖται παντελῶς βάσεως, καὶ εἶναι ὀφινγενὲς ἀπλῶς δημιούργημα τῆς εἰρημένης Κοινότητος, ἵνα δύνανται ἐλευθέρως οἱ κτηνοτρόφοι δημόται αὐτῆς καὶ λυμαίνονται διὰ τῶν ποιμνίων των, τὴν ἐν λόγῳ περιοχὴν εἰσερχόμενοι ἐντὸς τῆς χερσονήσου, κατὰ παράβασιν τῶν σχετικῶν διατάξεων.

Τὰ ὄρια τῆς αὐτοδιοικήτου χερσονήσου τοῦ Ἁγίου Ὁρους. ἔχουσι τεθῆ καὶ προσδιορισθῆ κατὰ τὸν σαφέστερον τρόπον ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Μοναχικῆς Πολιτείας ἐν ΑΘΩ, βάσει Ἀυτοκρατορικῶν Χρυσοβούλλων καὶ παραμένουσιν ἔκτοτε σεβαστά καὶ ἀμετάθετα μέχρι σήμερον. Οἰαδήποτε συνεπῶς ἀπόπειρα τῆς ἀντιδίκου Κοινότητος δημιουργίας ζητήματος καθορισμοῦ νέας ὁροθετικῆς γραμμῆς, μὲ τὴν ἀσύνητον δικαιολογίαν τῆς στενότητος χώρου, λόγῳ τῶν ἀύξανόντων, ὡς ἰσχυρίζεται, κτηνοτροφικῶν ἀναγκῶν τῶν δημοτῶν τῆς, εἶναι καταδικασμένη εἰς ἀποτυχίαν.

Τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος ἐκ λόγων γενικωτέρου Πολιτικοῦ συμφέροντος ἐκήρυξεν, ὡς γνωστόν, διὰ τοῦ ἀρθρου 103 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος, τὴν χερσονήσον τοῦ ΑΘΩ, ἣτις ἀποτελεῖ τὴν περιοχὴν τοῦ Ἁγίου Ὁρους, αὐτοδιοικήτον τμήμα αὐτοῦ, κατὰ τὸ ἀρχαῖον αὐτῆς προνομιακὸν καθεστῶς, διοικούμενον κατὰ τὸ καθεστῶς αὐτοῦ, ὑπὸ τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μονῶν, συμφώνως πρὸς ἴδιον αὐτῆς Καταστατικὸν Χάρτην ὅπερ συντάσσουσι καὶ ψηφίζουσιν αἱ εἴκοσιν Ἱερὰὶ Μοναί, ἐπικυρώνει δὲ τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καὶ ἡ Βουλὴ τῶν Ἑλλήνων καὶ τὸ ἔδαφος τῆς ὁποίας διατελεῖ ἀναπαλλοτριωτον. Ὁ Καταστατικὸς οὗτος χάρτης, ψηφισθεὶς ὑπὸ τῆς ἐκτάκτου Διπλῆς Συνάξεως τῶν Ἀντιπροσώπων τῶν εἴκοσιν Ἱερῶν Μονῶν καὶ ἐγκριθεὶς ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, φέρει χρονολογίαν 10 Μαΐου 1924, κυρωθεὶς δὲ ὑπὸ τοῦ Ν. Δ)τος 10 Σ)βρίου 1926 ἀποστέλλει ὡς ἄλλως τε ρητῶς ἐν ἀρθ. αὐτοῦ 188 ἀναφέρεται, ἐκ

τῶν Αὐτοκρατορικῶν χρυσοβούλλων τε καὶ Τυπικῶν τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων, (Μ. Ἐλευθεριάδου Μοναστηριακαὶ γαῖαι σελ. 72). Ἀλλὰ καὶ δυνάμει τῆς ἀπὸ 1)13 Ἰουλίου 1878 Βερολινείου Συνθήκης, καὶ τῆς ἀπὸ 30 Ἰανουαρίου 1923 Συνθήκης τῆς Λωζάνης, ἅπαντα τὰ δίκαια καὶ Προνόμια τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ τῶν ἐν αὐτῷ Μοναχῶν, παραμένουσιν ἀπαρασάλευτα, ὡς ταῦτα διὰ τῶν ἀρχαίων Τυπικῶν, ἀνεγνωρίσθησαν καὶ διευπώθησαν. «Οἱ Μοναχοὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους ἐξ οἰασδῆποτε χώρας καὶ ἂν προέρχωνται θὰ διατηρηθῶσιν ἐν τοῖς πρόσθεν προνομίοις καὶ θὰ ἀπολαύσουσι ἄνευ ἐξαιρέσεων πλήρους ἰσότητος δικαίων καὶ προνομίων» (ἄρ. 62 παρ. 8η Συνθήκης τοῦ Βερολίνου). Ἡ διάταξις αὕτη παραμένει εἰσέτι ἐν ἰσχύϊ, δυνάμει τοῦ 16ου Πρωτοκόλλου τῆς Συνθήκης τῆς Λωζάνης, ὅπερ διατηρεῖ ἐν ἰσχύϊ τὸ ἄρθρον 13 τῆς Συνθήκης τῶν Σεβρῶν, εἰς ὃ ἀναφέρεται τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον. Τόσον συνεπῶς βάσει τῶν ὡς ἄνω ρητῶν συνταγματικῶν διατάξεων, ὅσον καὶ διεθνῶν συνθηκῶν διασφαλίζεται ἡ ἔδαφικὴ ἀκεραιότης καὶ ἡ ἀπαρασάλευτος τήρησις καὶ ἐφαρμογὴ τοῦ ἀρχαίου προνομιακοῦ καθεστώτος τοῦ Ἁγίου Ὄρους, δεσμευμένης καὶ αὐτῆς ταύτης τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας τοῦ Κράτους, ἐν τῇ ρυθμίσει τῆς αὐτοδιοικήσεως τοῦ Ἁγίου Ὄρους, ὅπως τηρεῖται τὸ ἀρχαῖον Προνομιακὸν καθεστῶς κατὰ τὸ ὁποῖον ὑποχρεωτικῶς δέον ὅπως διοικῆται τοῦτο οὐδεμιᾶς ἀπολύτως μεταβολῆς τοῦ διοικητικοῦ συστήματος ἐπιτροπομένης (ᾄρα ὑπ' ἀριθ. 1093 τοῦ 1936 ἀποφ ὀλομελ. Συμβ. Ἐπικρατείας θεμ. ΜΗ' σελ. 65).

Ἐξαιστέον ὅθεν τυγχάνει ποῖα εἶναι ἡ ἔδαφικὴ περιφέρεια τῆς αὐτοδιοικήτου χερσονήσου τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ ἐὰν ἔχη αὕτη ἐπισήμως ὁροθετηθῆ καὶ ἀναγνωρισθῆ, εἰς τρόπον ὥστε κατονομάζοντες Ἁγιον Ὄρος ἢ Χερσόνησον τοῦ ΑΘΩ νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν ἰδίαν ἔδαφικὴν περιφέρειαν. Πρὸς τούτοις ἀπαραίτητον τυγχάνει ὅπως δι' ὀλίγων ἐκθέσωμεν βάσει ἐπισήμων πηγῶν, τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τῆς Πολιτείας τοῦ ΑΘΩ ὡς καὶ τὴν καθιέρωσιν τῶν δικαίων καὶ προνομίων αὐτῆς, ὡς καὶ τῆς ὁροθετάσεως ταύτης.

Ἀπὸ τοὺς χρόνους τοῦ Μεγ. Κωνσταντίνου καὶ Μεγ. Θεοδοσίου φέρεται κατὰ τὴν παράδοσιν, ἡ ὕπαρξις ἐν τῷ Ὄρει τοῦ ΑΘΩ μοναστῶν καὶ μοναστηρίων· ὁ Μεγ. Κωνσταντῖνος λέγεται ὅτι εἶναι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος μετώκισε τοὺς κατοίκους τοῦ ΑΘΩ, Τσάκωνας ὄντας, εἰς Πελοπόννησον καὶ ἀπέδωκε τὸ ὄρος εἰς τοὺς Μοναχοὺς. Πάντως, ἱστορικῶς ἀποδεδειγμένον εἶναι ὅτι ἐπὶ Φλαβίου Κωνσταντίνου τοῦ Πωγωνάτου, ὁ Ἄθως ἀπεδόθη εἰς τοὺς Μοναχοὺς πρὸς κατοικίαν. Ἐν ἔτει μάλιστα 842 ἐπὶ Αὐτοκρατορίας Θεοδώρας εἰς τὴν συγκροτηθεῖσαν Τοπικὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει Σύνοδον, πρὸς ἀναστήλωσιν τῶν Ἁγίων εἰκόνων, ὡς ἄναφέρεται παρὰ τῶν ἱστορικῶν ὅτι παρευρέθησαν ἐν αὐ-

τῆ, «ἐξ Ἁγίου Ὁρους Θεοφόροι πατέρες ὑπερμαχοῦντες», προ-
γμα ὅπερ ἐπιδηλοῖ ὅτι ὑπῆρχεν ὠργανωμένη Μοναχικὴ πολιτεία
ἐν ΑΘΩ ἔκτοτε.

Κατὰ τὸ 872 διὰ χρυσοβούλλου τοῦ Βασιλείου τοῦ Α΄ τοῦ
Μακεδόνας, ἀπηγορεύθη ἐν Ἐθῶ, ἢ εἴσοδος λαϊκῶν ὡς καὶ τῶν
ποιμένων καὶ βουκόλων μετὰ τῶν ποιμνίων καὶ βουκολίων αὐτῶν,
ἐξησφαλίσθη δὲ ἀπὸ τε Στρατηγῶν, βασιλικῶν ἀνθρώπων καὶ
ἕως ἐσχάτου ἀνθρώπου ἢ ἐλευθερία τοῦ ΑΘΩ καὶ οὕτω ὁ ΑΘΩΣ
κατέστη «τόπος προσευχῆς καὶ μελέτης τῶν θείων λόγων καὶ
ἀγίας ζωῆς οἰκητήριον». Ἐν μηνί Αὐγούστῳ τοῦ ἔτους 6390-882
Ἰνδικτιῶνος ΙΕ΄ ἔλαβε πλέον χώραν καὶ ὁ ἐπίσημος διαχωρισμὸς
τῆς περιοχῆς τοῦ ΑΘΩ μετὰ τῶν κατοίκων τοῦ χωρίου Ἰερισσοῦ,
παρόντος τοῦ τε στρατηλάτου Θεσ)νίκης Κασπάκου τοῦ Κατακα-
λῶν, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Θεσ)νίκης Γρηγορίου καὶ πολλῶν ἐτέ-
ρων, διὰ βασιλικῆς προσταγῆς τοῦ Βασιλέως Βασιλείου τοῦ Α΄.

Κατὰ τὸν ἐν λόγῳ ἐπίσημον διαχωρισμὸν, γενόμενον ἐπὶ
τόπου συνετάχθησαν τρία ἔγγραφα, ὧν κεκυρωμένα ἀντίγραφα
ὑποβάλλομεν Ὑμῖν. 1) Σύμφωνον μοναχῶν καὶ Ἰερισσιωτῶν. 2)
Διαχωρισμὸς Ἁγίου Ὁρους, καὶ 3) Ὑπόμνημα δοθὲν τοῖς Μο-
ναχοῖς παρὰ τοῦ Κριτοῦ Θεσ)νίκης Κατακαλῶν, καὶ ἐξ ὧν πλέον
πλήρως ἀποδεικνύεται ἡ τεθεῖσα διαχωριστικὴ γραμμὴ ἀφ' ἧς
ἄρχεται ἢ αὐτόνομος περιοχὴ τοῦ Ἁγίου Ὁρους; Καὶ ἐπ' αὐτῶν
διεχωρίσαμεν τὴν γῆν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἦτοι τῶν Ἀθωνι-
τῶν καὶ τῶν οἰκητόρων τῆς Ἰερισσοῦ, ποιήσαντες τὴν κατ' ἀρχὴν
ἀπὸ τὸ μέρος τῆς νοτίας θαλάσσης ἦγον ἀπὸ τοῦ κόλπου τῆς
Ἀμμουλιανῆς... ἔνθα καὶ ἔστιν ὁ διαχωρισμὸς οὗτος. Ἀπόρχεται
μὲν ἀπὸ τὸν βαθὺν ρύακα, τὸν κατέναντι κείμενον τῶν λεγομέ-
νων παλαιῶν παλατιῶν τῆς Ἀμμουλιανῆς... τρέχει πρὸς τὰ χω-
ράφια τῆς Ἁγίας Χριστίνης, ἔνθα καὶ λιθοσωρεία ἴσταιται ἐκ πολ-
λῶν λίθων συγκειμένη καὶ ὑποκάτω τῆς λιθοσωρείας ὡς πρὸς
τὴν ἀναστολὴν ἴστανται δρῦες διάφοροι λαυρατωμένοι καὶ ἀπο-
δίδει τῇ ἰσότητι μέχρι ἐτέρου ρύακος, καὶ ἀπὸ τὸν ρύακα ὑπερ-
βαίνει τὸ ραχώνιον καὶ κατέρχεται εἰς τὴν Γλομποτζίσταν...

Ταῦτα ἀναφέρει λεπτομερῶς τὸ ὑπόμνημα τὸ δοθὲν τοῖς
Μοναχοῖς καὶ τοῦ ὁποίου ἐπίσημον, ὡς ἀνωτέρω ἀναφέρομεν,
ὑποβάλλομεν ἀντίγραφον, Τὰ αὐτὰ περίπου ἀναφέρουσι καὶ τὰ
δύο ἕτερα ἔγγραφα, ἦτοι τὸ προσύμφωνον καὶ τὸ ὁροθετήριον
ἔγγραφο. Μετὰ τὸν οὕτω πῶς ἐπίσημον πλέον διαχωρισμὸν καὶ
ἀκριβῆ προσδιορισμὸν τῆς τῶν ὀρίων τῆς χερσονήσου τοῦ ΑΘΩ,
ὁ Αὐτοκράτωρ Βασίλειος Α΄ ὁ Μακεδὼν διὰ χρυσοβούλλου αὐτοῦ
ἐκδοθέντος κατὰ τὸ ἔτος 885 ἐξησφάλισε τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἐκεῖ-
σε μοναχῶν καὶ πᾶσαν τὴν χερσόνησον τοῦ ΑΘΩ «κτῆσιν τῶν
ἐν αὐτῇ ἀσκουμένων μοναχῶν κηρύξας» καὶ τοῦτο διότι πολὺ
ἐνεπύθη τῆς Μεγάλης Βίβλας καὶ ἐξῶθεν τῆς αὐτονόμου χερσο-
νήσου τοῦ ΑΘΩ ἐγγὺς τοῦ τειχῶν τοῦ χωρίου Ἰερισσοῦ, ὁ Ἴω-

άννης ὁ Κολοβὸς εἶχεν ἰδρῦσει ἀπὸ τοῦ ἔτους 869 τὸ ὁμώνυμον Μοναστήριόν του, οἱ Μοναχοὶ τοῦ ὁποίου παρεῖχον πράγματα εἰς τοὺς Ἀθωνίτας. Ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ ἔτος 900 ὁ υἱὸς Αὐτοῦ Λέων ὁ ΣΤ΄ διὰ χρυσοβούλλου αὐτοῦ ἐπεκύρωσε καὶ αὐτῆς τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Ὄρους ΑΘΩ καὶ τῶν ἐκεῖσε «σχολαζόντων θείων ἀνδρῶν». Ὡς ἐπίσης καὶ ὁ Λέων σοφὸς διὰ χρυσοβούλλου αὐτοῦ, ἐκδοθέντος κατὰ τὸ ἔτος 911 ἐκήρυξε «πάντας τοὺς ἐν τῷ ΑΘΩΝΙ σχολάζοντας μοναχοὺς ἀπαρενοχλήτους ἀπὸ παντοίας ἐπηρείας καὶ παρενοχλήσεως» (ὄρα σχετικὰ χρυσόβουλλα ἐν Γεδεῶν, ὁ Ἀθως σελ. 81-88).

Ἐπίσης τὰς ἐλευθερίας τῶν Ἀθωνιτῶν Μοναχῶν τῶν οἰκούντων τὴν χερσόνησον τοῦ Ἀθω ἐκύρωσε καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ Ρωμανὸς ὁ Α΄ ὁ Δεκαπηνὸς καὶ οἱ συμβασιλεύσαντες αὐτῷ Κωνσταντῖνος ὁ Ζ΄ ὁ Πορφυρογέννητος, υἱὸς τοῦ Λέοντος καὶ οἱ υἱοὶ τοῦ Ρωμανοῦ Στέφανος καὶ Κωνσταντῖνος διὰ χρυσοβούλλων αὐτῶν δι' ὧν ἐκήρυκτον «παραφυλάττεσθαι πάντας τοὺς ἐν τῷ Ὄρει σχολάζοντας θείους ἀνδρας... πλὴν τούτου διοριζόμεθα ἵνα ἡ ἀναφερομένη ἐν τῷ χρυσοβούλλῳ» ἀρχαία τῶν γερόντων Καθέδρα» ἀπαρενόχλητος διατηρῆται ἀπὸ πάσης ἐπηρείας... -Πρόκειται περὶ τοποθεσίας, ὀλίγον πέραν κειμένης τῆς παρὰ τῆς ἀντιδίκου Κοινότητος Οὐρανουπόλεως, διεκδικουμένης τοιαύτης.- Ἐπίσης καὶ διὰ τῶν Β΄ Δ΄ καὶ Ζ΄ βασιλικῶν πιπτακίων τοῦ Ἀλεξίου Κομνηνοῦ ἀνεγνωρίσθη καὶ αὐτῆς ἡ αὐτονομία καὶ ἀνεξαρτησία τοῦ Ἀγίου Ὄρους (ὄρα σχετικὰ κείμενα ἐν Γεδεῶν ὡς ἄνω σελ 102, 103 καὶ 106).

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω σαφῶς καὶ ἀνενδοιάστως προκύπτει ὅτι ἡ χερσόνησος τοῦ ΑΘΩ, ὡς αὕτη λεπτομερῶς κατὰ τὸ 882 ὡς ἀνωτέρω ὠροθετήθη, παρεχωρήθη κατὰ πλήρη κατοχὴν καὶ κυριότητα εἰς τοὺς Μοναχοὺς καὶ ἀπετέλεσεν ἕκτοτε αὐτοτελὲς ἐδαφικὸν καὶ διοικητικὸν τμήμα τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας. Τὸ τοιοῦτον προκύπτει πλὴν τῶν ἀνωτέρω καὶ ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ Τυπικοῦ τοῦ 972, τοῦ ἐπικαλουμένου καὶ «Γράγος», τοῦ κυρωθέντος διὰ χρυσοβούλλου τοῦ Αὐτοκράτορος Τσιμισκῆ, δι' οὗ, ἐν τύπῳ αὐτοῦ ΚΒ΄ λαμβάνεται πρόνοια διατηρήσεως ἀπαραβιάστων τῶν ὁρίων τοῦ Ἀγίου Ὄρους. «Πρὸ χρόνων τινῶν διὰ τῶν Ἐθνῶν ἐπιδρομῆς εὐρέθησαν τὰ κτήνη τῆς Μεγάλης Μονῆς Κολοβοῦ εἰς τὸ Ὄρος εἰσελθόντα εἰδήσει τῶν ἐν τῇ Μεγάλῃ Λαύρᾳ, προτρεπόμενα μηκέτι τοῦτο γίνεσθαι ἐκτὸς ἀνάγκης ἢ πάλιν ἐπιδρομῆς Ἐθνῶν». Ἀλλὰ καὶ διὰ τοῦ κατὰ τὸ 1146 ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος Κωνσταντίνου τοῦ Μονομάχου κυρωθέντος διὰ χρυσοβούλλου, Τυπικοῦ τοῦ Ἀγίου Ὄρους διησφλίσθη καὶ ἠδραιώθη ἡ αὐτονομία τῆς χερσονήσου τοῦ ΑΘΩ, Ἐν τῷ Τυπικῷ τούτῳ καὶ ἐν τύπῳ αὐτοῦ Γ΄ ρητῶς ἀναφέρεται ὅτι ἀπαγορεύεται «χάριν νομῆς τὸ ὄρος εἰσερχεσθαι». Πρᾶγμα ὅπερ σημαίνει ὅτι ὑπῆρχον ἕκτοτε σταθερὰ καὶ ἀνεγνωρισμένα ὄρια τῆς χερσονήσου.

Μετὰ τὴν κατάληψιν τοῦ Ἁγίου Ὄρους ὑπὸ τῶν Τούρκων, καίτοι πολλαὶ πολιτικαὶ καὶ κοινωνικαὶ μεταβολαὶ ἔλαβον χώραν εἰς τὴν ὑπόλοιπον Ἐπικράτειαν, ἐν τούτοις αἱ ὡς ἄνω προνομίαι τῆς αὐτονόμου καὶ αὐτοδιοικητοῦ Πολιτείας τοῦ Ἁγίου Ὄρους, αἱ ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων Αὐτοκρατόρων χορηγηθεῖσαι, καὶ ἐπὶ αἰῶνας ἰσχύσασαι, ὅχι μόνον δὲν κατελύθησαν ἢ περιορίσθησαν ἀλλὰ διὰ πλείστων Σουλτανικῶν Βερατίων ἀνεγνωρίσθησαν καὶ ἐπροστατεύθησαν εἰς τρόπον ὥστε ἐπὶ τῆς χερσονήσου ὀλοκλήρου νὰ ἰσχύουν ὁμοιομόρφως αἱ ἀτέλεια καὶ αἱ προνομίαι αὗται (ᾄρα ὑπ' ἀριθ. ἀπόφασιν Καϊμακάμη Θεσ)νίκης σχετικῶς μὲ ἀτέλειαν Λασικῶν προϊόντων ἐπιδίκου ἐκτάσεως). Πλὴν δὲ τῶν ἀνωτέρω προσετέθη ἀργότερον καὶ ἡ διεθνῆς ἀναγνώρισις τῶν Προνομίων τῆς χερσονήσου τοῦ ΑΘΩ (ἄρθ. 7 Συνθήκης Κιουτσούκ Καιναρτζῆ τοῦ 1784 ὡς καὶ λοιπαί). Μετὰ τοὺς Βαλκανικοὺς πολέμους τὸ Ἅγιον Ὄρος, ἀπελευθερωθὲν ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ Στόλου τὴν 2αν Ν)βρίου 1912, ὑπήχθη δικαίῳ πολέμῳ, εἰς τὴν Ἑλληνικὴν κυριαρχίαν, προσαρτηθὲν εἰς Ἑλλάδα, δυνάμει τῆς Συνθήκης τοῦ Βουκουρεστίου τοῦ 1913. Τὴν τοιαύτην ὅμως κυριαρχίαν διημφεσβήτησεν τότε ἡ Ρωσσία, ἀξιώσασα παρὰ τῆς ἐν ἔτει 1913 συνελθούσης Πρεσβευτικῆς συνδιασκέψεως ὅπως ἀναγνώριση εἰς τὸ Ἅγιον Ὄρος «αὐτονομίαν ἀνεξάρτητον καὶ οὐδετέραν». Κατόπιν τούτου ὑπογράφεται ἐν Λονδίῳ Πρωτόκολλον. δι' οὗ τὸ Ἅγιον Ὄρος ἀνεκηρύσσεται Πολιτεία ἀνεξάρτητος καὶ αὐτόνομος, ἐπιφυλαχθείσης βραδύτερον τῆς Διασκέψεως νὰ κανονίσῃ τὸν τρόπον τῆς ἐνασχίσεως καὶ προστασίας. Ἐν τῷ μεταξύ, τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος εἶχε προβῆ εἰς τὴν ἐγκαθίδρυσιν ἐν Καρναῖς Ἀστυνομίας χάριν τῆς τηρήσεως τῆς Δημοσίας τάξεως, ἀπέφυγε δὲ ἐπιμελῶς οἰανδήποτε ἐπέμβασιν εἰς τὰ ἐσωτερικὰ τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Τότε ἐγένοντο δύο ἀπόπειραι Συντάξεως σχεδίου Κανονισμοῦ, μία κατὰ τὸ 1908 ὑπὸ τὸν τίτλον «θεμελιώδης Χάρτης» καὶ ἡ δευτέρα κατ' Αὔγουντον 1921. Τέλος διὰ τῆς Συνθήκης τῆς Λωζάνης ἀνεγνωρίσθη ὀριστικῶς ἡ κυριαρχία τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ ἀνέκυψε πλέον τὸ ζήτημα τοῦ καθορισμοῦ τῶν σχέσεων αὐτοῦ μετὰ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας δεδομένου ὅτι κατὰ τὸ ἄρθ. 15 τῆς Συνθήκης τῆς Λωζάνης, ἡ Ἑλλὰς ὑπεχρεοῦτο νὰ ἀναγνώριση καὶ διατηρήσῃ τὰ ἐκ παραδόσεως δικαιώματα καὶ ἐλευθερίας, ὧν ἀπολαύουσιν αἱ μὴ Ἑλληνικαὶ Μοναστηριακαὶ Κοινότητες τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Τούτου ἕνεκεν συνετάγη καὶ ἐψηφίσθη ὁ ἐν ἀρχῇ τοῦ παρόντος μνημονευόμενος Κ. Χάρτης τοῦ Ἁγίου Ὄρους, δι' οὗ διηκρινίζοντο καὶ καθορίζοντο ἱστορικῶς καὶ δογματικῶς τὰ δίκαια προνόμια τοῦ Ἁγίου Ὄρους χωρὶς ποσῶς ἐν αὐτῷ νὰ γίνεται ἰδιαίτερος προσδιορισμὸς τῶν ὁρίων τῆς χερσονήσου δεδομένου ὅτι αὕτη ἦτο ἀπὸ αἰῶνων γνωστή. Οὗτος ἐκυρώθη ὑπὸ τοῦ Ν. Δ)τος τῆς 10ης Σ)βρίου 1926, ἡ ἰσχὺς τοῦ

ὁποίου ὡς ὠρίζετο ἐν αὐτῷ θὰ ἤρχιζεν ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρασκευασθέντος ὑπὸ 30μελοῦς Ἐπιτροπῆς τῆς 4ης ἐν Ἀθήναις Ἐθνοσυνελεύσεως Συντάγματος, ἥτοι μετὰ τὴν 22]9]26.

Τὸ πρῶτον, συνεπῶς, διὰ τοῦ ἐν λόγῳ Συντάγματος, ἀναγνωρίζεται ἡ αὐτονομία τοῦ ΑΘΩ συμφώνως μὲ τὸ ἀρχαῖον προνομιακὸν αὐτοῦ καθεστῶς (ἄρθ. 106-109). Αἱ διατάξεις αὗται μετὰ ταῦτα περιελήφθησαν αὐτολεξεὶ εἰς τὰ ἄρθρα 109-112 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1927, διατηρηθεῖσαι ἐν ἰσχύϊ μέχρι τῆς ἀναθεωρήσεώς του δυνάμει τῆς Ζ' τοῦ 1935 Συνταγματικῆς πράξεως. Ἐν τῷ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματι τοῦ 1952, αἱ ὡς ἄνω διατάξεις περὶ Ἁγίου Ὄρους, συνεπλύχθησαν εἰς ἓν μόνον ἄρθ. 103 ὅπερ ἀποδίδει ἐπὶ λέξει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 109-112 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1927.

Ἡ σύμπτυξις αὕτη ἐθεωρήθη σκόπιμος ὡς ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει ἀναφέρεται, καθ' ὅσον αἱ διατάξεις αὗται περιορίζονται αὐστηρῶς εἰς τὰ ἀφορῶντα τὸ αὐτοτελὲς θέμα τοῦ Ἁγίου Ὄρους, Καὶ ἤδη ἐρωτᾶται ἀνεξαρτήτως τῆς δεσμεύσεως τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων διεθνῶν συνθηκῶν, ὁ συνταγματικὸς νομοθέτης διὰ τῆς προσθήκης τῆς λέξεως «Μεγάλης Βίγλας καὶ ἐξῆς» ἠθέλησε νὰ προβῆ εἰς νέον καθορισμὸν τῶν ὁρίων τοῦ Ἁγίου Ὄρους, περιορίζων τὴν ἔδαφικὴν ἔκτασιν τῆς ἔκπαλαι γνωστῆς χερσονήσου τοῦ ΑΘΩ ἢ ἀπλῶς τῆς διὰ τῆς προσθήκης τῆς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένης βουνοσειρᾶς τῆς «Μεγάλης Βίγλας» ἠθέλησε νὰ δώσῃ γενικὴν καὶ ἐνδεικτικὴν ἀπλῶς ἔννοιαν ἐφ' ὅσον ἡ ἀκριβὴς ὁροθετικὴ γραμμὴ ἦτο ἀνέκαθεν καὶ ἐκ παραδόσεως γνωστή; Ἀναμφισβητήτως ὁ συνταγματικὸς νομοθέτης, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀπολύτου αὐτοῦ δεσμεύσεώς του ἐκ τῶν ὡς ἄνω διεθνῶν συνθηκῶν, οὐδεμίαν πρόθεσιν εἶχε μειώσεως τῆς ἔδαφικῆς περιοχῆς τῆς αὐτονόμου χερσονήσου τοῦ ΑΘΩ καὶ καθορισμοῦ νέας ὁροθετικῆς γραμμῆς ἄλλως, ἐὰν τοιαύτη τις πρόθεσις ὑπῆρξε παρ' αὐτῷ θὰ ἐξεδηλοῦτο σαφῶς καὶ ἐντόνως καὶ δὲν θὰ ἠκολούθη ἡ φράσις αὐτοῦ, ὅτι ἡ χερσονήσος τοῦ ΑΘΩ... εἶναι κατὰ τὸ προνομιακὸν αὐτῆς καθεστῶς, αὐτοδιοίκητον τμήμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Ἄλλως τε, καὶ ἐκ τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἣτις ἐπεξεργάσθη τὸν ὑπὸ κύρωσιν τεθέντα Καταστατικὸν Χάρτην τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ τὸ κυρωτικὸν αὐτοῦ νομοθετικὸν διάταγμα τῆς 16ης Σεβρίου 1926, τελοῦσα ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Α. Εὐταξία σαφῶς προκύπτει ὅτι ὁ συνταγματικὸς νομοθέτης ἠθέλησε καὶ ἐπεδίωξε τὴν κατοχύρωσιν καὶ παγίωσιν τῶν δικαίων προνομίων τοῦ Ἁγίου Ὄρους ὡς ταῦτα ἐπ' αἰῶνων ἦσαν γνωστὰ (ὄρα εἰσηγητικὴν ἐκθεσιν σελ. 3). Συνεπῶς οὐδὲν ἀπολύτως ἔρρισμα δύνανται νὰ ἔχωσι τὰ ὑπὸ τῆς ἀντιδίκου Κοινότητος ὑποστηριζόμενα σκεπτικῶς μὲ νέαν δῆθεν διαρρῦθμιν τῶν συνόρων τοῦ Ἁγίου Ὄρους, διὰ τοῦ Συντάγματος. Κατὰ τὸ 1933 τὸ πρῶτον ὅτε

ἐξεδικάζετο ἡ ὑπόθεσις τῆς ἀπαλλοτριώσεως τοῦ Μετοχίου Πύργος παρὰ τῆς Ὑμετέρας Ἐπιτροπῆς, ἡ ἐνδιαφερομένη Ἰ. Μ. Βατοπεδίου ἠναντιώθη ὡς πρὸς τὴν γενομένην ἀποτύπωσιν τῶν ὁρίων τῆς χερσονήσου ὑπὸ τοῦ ἐνεργήσαντος ταύτην 50ου Στρατιωτικοῦ Τοπογραφικοῦ Συνεργείου, ὅπερ χωρὶς ποσῶς νὰ καλέσῃ καὶ ἡμᾶς ἵνα ὀρίσωμεν ὀριοδείκτας, προέβη εἰς τὴν αὐθαίρετον χάραξιν τῆς ὀριογραμμῆς ὅτε ἡ Ὑμετέρα Ἐπιτροπὴ ἠναγκάσθη νὰ ἀπόσχῃ νὰ ἀποφασίσῃ μέχρις ὅτου εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἤθελε προβῆ εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν ὁρίων, Ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη συσταθεῖσα κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 126656]33 Δ)γῆς τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ μετὰ πρόχειρον ἐξέτασιν ὑπέβαλε τὴν ἐν ἐπισήμῳ ἀντιγράφῳ προσκομιζομένην ἀπὸ 26]1]34 ἀναφορὰν τοῦ Προέδρου αὐτῆς, πρὸς τὴν Γ.Δ.Γ.Ε.Μ.Θ. συντάξασα ἅμα καὶ τὸ ἀπὸ 25 Αὐγούστου 1934 πρακτικὸν τῆς, βάσει τῶν ὁποίων πλέον ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 167]1934 ἀπόφασις Ὑμῶν. Κατόπιν τούτων καὶ δυνάμει τοῦ ἐν ἐπισήμῳ ἀντιγράφῳ προσκομιζομένου ἀπὸ 6ης Ν)βρίου 1937 Πρακτικοῦ ὑποδείξεως ὀροσῆμων, ἠκολούθησαν ἡ ὀροσῆμανσις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους καὶ τοποθέτησις τῶν ἤδη ὑπαρχόντων κτιστῶν ὀροσῆμων, δύο τῶν ὁποίων τὴν ἀκριβῆ τοποθέτησιν ἀμφισβητεῖ μετὰ παρέλευσιν 20ετίας περίπου, ἡ ἀντιδικὸς Κοινότης Οὐρανοπόλεως, ἰσχυριζομένη ὅτι ταῦτα ἐτοποθετήθησαν δῆθεν μονομερῶς καὶ αὐθαίρετως παρ' ἡμῶν. Ἡ προσαγωγή ὅμως τοῦ ὡς ἄνω Πρακτικοῦ ἐξ οὗ ἐμφαίνεται ὅτι κατὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν ὡς ἄνω ὀροσῆμων παρίστατο καὶ ὁ τότε Διοικητὴς Ἀγίου Ὁρους μετ' εἰδικοῦ Συνεργείου, διαψεύδει τελείως τοὺς ἰσχυρισμοὺς τούτους τῆς ἀντιδικῆς, ἥτις καταληφθεῖσα ὑπὸ βουλιμίας ἐπιθυμεῖ ἤδη πλήρη ἐφαρμογὴν τοῦ Τοπογραφικοῦ διαγράμματος τοῦ 1931 χωρὶς ποσῶς νὰ λαμβάνῃ ὑπ' ὄψιν τὴν κατὰ τὸ 1934 γενομένην τροποποίησιν τούτου, ἔστω καὶ εἰς βάρος ἡμῶν γενομένην.

Ἄλλως τε, καὶ ἐκ τῆς συνυποβαλλομένης ὡς ἄνω ἀναφορᾶς τῆς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, δεδομένου ὅτι τὸ ἀπὸ 23]8]34 Πρακτικὸν αὐτῆς δὲν ἀνευρέθη, σαφῶς προκύπτει ὅτι ἡ ἐν λόγῳ εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπρότεινε πρὸς λύσιν τῆς τότε ἐγερωθείσης ἀμφισβητήσεως τὴν διχοτόμησιν τῆς ἀμφισβητουμένης περιοχῆς.

Παρακαλοῦμεν συνεπῶς ὅπως κατόπιν τῶν ἀνωτέρω ἡ Ὑμετέρα Ἐπιτροπὴ προβῆ εἰς πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἀνωτέρω ὑποβαλλομένων Αὐτῆ ἐπισήμων ὀροθετηρίων ἐγγράφων καὶ λύσῃ ὀριστικῶς τὸ πολυθρόλυτον τοῦτο ζήτημα ὁπότε ἤθελε καταδειχθῆ ὅτι τὰ ἐδαφικὰ ὅρια τῆς αὐτοδιοικήτου χερσονήσου τοῦ ΑΘΩ ἐκτείνονται πολὺ ἐντεῦθεν τῶν ἤδη τοποθετημένων ὀροσῆμων, τῆς ἀντιδικῆς Κοινότητος σφετεριζομένης μέγα τμήμα τῆς χερσονήσου.

Οἱ Πληρεξούσιοι τῆς Ἱερᾶς Κοινότητος Ἀθανάσιος Γεωργίου - Πρ. Δανιὴλ Δοχειαρίτης.

Σ Κ Ε Ψ Ε Ι Σ

«Δίδου σοφῶ ἀφορμὴν καὶ σοφώτερος ἔσται». (Παρ. Δ.' 9)

Ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ἡ μοναχικὴ πολιτεία τὴν ὁποῖαν πολλοὶ σήμερον, κληρικοί τε καὶ λαϊκοί, ὑποτιμῶσι, διασύρουσι καὶ συκοφαντοῦσι, διὰ τοὺς νουνεχεῖς καὶ ἐπαίοντες, εἶναι πλήρης ἀξίας καὶ αὐτόχρομα ἀγγελικῆ πολιτεία. Εἰς ἐκ τῶν ἐπαίοντων, διακρινόμενος ἐπὶ μεγάλῃ σοφίᾳ καὶ ἀρετῇ οὐ μικρᾷ ὁ Πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας Ἰσιδώρος ὁ Πηλουσιώτης, πλέκει τὸ ἐγκώμιον αὐτῆς εἰς τὴν ΡΚΘ' πρὸς Παχώμιον μοναχὸν ἐπιστολὴν αὐτοῦ, γράφων τὰ ἑξῆς.

«Ἡ τοῦ Θεοῦ βασιλεία ἢ μοναχικὴ ἔστι πολιτεία, οὐδενὶ μὲν ὑποκύπτουσα πάθει, μετέωρα δὲ φρονούσα καὶ ὑπερουράνια κατορθοῦσα. Ταύτης ἐχόμενος, πρόσεχε μὴ τι σὲ δοῦλον ἀνδραποδίσῃ παράπτωμα καὶ τῶν ἀνακτόρων τῶν βασιλικῶν ὑποσύρη. Δυσχερὴς γὰρ τοῖς ἐκπίπτουσιν ἢ πρὸς ἐκείνην ἀνάκλησις». Ἴδου τί λέγει κατ' ἐλευθέραν μετάφρασιν. «Ἡ μοναχικὴ πολιτεία ἀποτελεῖ τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, διότι, ὅπως αὐτὴ, δὲν ὑποδουλώνεται ἀπὸ κανένα πάθος, ἔχει ὑψηλὰ καὶ εὐγενῆ φρονήματα καὶ κατορθώνει ἔργα οὐράνια καὶ ἐξαίρετα. Ἀφοῦ λοιπὸν εὐρίσκεισαι εἰς αὐτὴν τὴν θείαν πολιτείαν καὶ οὐράνιον βασιλείαν, πρόσεχε μὴ πως κανένα πάθος, σὲ ὑποδουλώσῃ καὶ ἔτσι ξεπέσῃς ἀπὸ τὰ βασιλικά αὐτὰ ἀνάκτορα, διότι εἶναι δύσκολον νὰ ἐπανέλθῃσι πάλιν ἐκεῖ ὅσοι θὰ ἀπομακρυνθοῦν δι' ἐφάμαρτον βίον».

Πόσον πτωχὴ θὰ εἶναι!

Ἡ Ἑλληνικὴ ἱστορία, ἢ ἀρξαμένη ἐκ τοῦ λυκαυγοῦς τῆς προϊστορίας, πρὸ τριῶν καὶ ἐπέκεινα αἰῶνων, εἶναι πλήρης ἡρωϊκῶν ἔργων, ὀλοκαυτωμάτων καὶ αὐτοθυσιῶν, ἅτινα πάντα σπανίζουσιν εἰς τὰς ἱστορίας τῶν ἄλλων Ἐθνῶν. Τοῦτο παρατηρήσας ξένος τις εἶπεν ὅτι οἱ μὲν ἄλλοι λαοὶ γνωρίζουσι νὰ ζῶσιν, οἱ δὲ Ἕλληνες νὰ ἀποθνήσκωσι.

Οἱ δημιουργοὶ ὁμως τῶν θρύλων τούτων τῆς ἱστορίας προέρχονται ἐκ τῶν μοναχῶν ἢ εἶναι βαθέως ἐπηρεασμένοι ἐκ τοῦ χριστιανικοῦ πνεύματος, ὅπερ δαφιλῶς ἐν ταῖς Ἰ. Μοναῖς καλλιιεργεῖται. Ἄν ἀφαιρέσῃ τις τοὺς Μοναχοὺς καὶ τὴν δρᾶσιν αὐτῶν ἐν πολέμῳ ἢ εἰρήνῃ, εἰς ἔργα πολιτισμοῦ, ἢ Ἑλληνικὴ ἱστορία παύει νὰ εἶναι θρύλος, παλμὸς τοῦ πνεύματος, ἀνάτασις τῆς ψυχῆς, λειμὼν μυριπλόων ἀνθέων ἀνδρείας καὶ ἀρετῆς, παύει νὰ εἶναι Ἑλληνικὴ, καθισταμένη πολὺ πτωχὴ, ἀπλὴ ἀλλαγὴ γεγονότων. Θέλετε νὰ πεισθῆτε περὶ τούτου; ἀφαιρέσατε ἐκ τῆς προσφάτου μόνον, ἵνα μὴ ἔλλειψαι χώρου ἐπεκταθῶμεν καὶ εἰς τὴν Βυζαντινὴν, τὸν μοναχὸν Σαμουήλ, τὸν Γρηγόριον τὸν Ε', τὸν Κύπρου Κυπριανόν, τὸν Κωνσταντινουπόλεως Κύριλλον ΣΤ', τὸν Δέρκων Γρηγόριον, τὸν Παλ. Πατρῶν Γερμανόν, τὸν Ἀθανάσιον Διάκον, τὸν Παπαφλέσσα, τὸν Κυδωνιῶν Νικηφόρον καὶ Γρηγόριον, τὸν Ζήλων Εὐθύμιον, τὸν Γαβριὴλ ἡγούμενον Ἀρχαδίου, τοὺς 6 000 κληρικούς τοὺς φονευθέντας εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Ἐπανάστασιν, τοὺς 453 εἰν τὸν συμμοριοτοπόλεμον καὶ οὐδὲν ἀξιόλογον θ' ἀπομείνη, οὐδεμία ἀκτίς δόξης θὰ λάμπη. Εἰς τὸν ἐν Κύπρῳ ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας πόσα συνεισφέρει τὸ ράσον ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ θρυλικοῦ Μακαρίου!

Ἐὰν παραλειφθῶσι τὰ ἔργα τῶν Μοναχῶν, θὰ ἀναφωνήσητε, πόσον πτωχὴ εἶναι ἢ Ἑλληνικὴ ἱστορία!

Τοιαύτην, φαίνεται, ἐπιθυμοῦσι νὰ ἴδωσι τὴν ἱστορίαν τοῦ μέλλοντος οἱ ἀρμόδιοι κληρικοί καὶ λαϊκοί, οἱ συστηματικῶς διώκοντες καὶ διαλύον-

τες τὸν μοναχικὸν βίον, ὅστις παρασκευάζει τοὺς ἥρωας ἐν πολέμῳ καὶ τοὺς σκαπανεῖς εἰς τὸν Ἑλληνοχριστιανικὸν πολιτισμὸν ἐν εἰρήνῃ.

Τὰ οὐσιώδη καὶ ἐπουσιώδη.

Πολλάκις ὁ ἄνθρωπος μοχθεῖ ν' ἀποκτήσῃ ἐγκόσμια ἀγαθὰ, ἅτινα εἶναι ἐφήμερα, ἐὰν θὰ τὰ ἀποκτήσῃ, καὶ παραμελῇ τὰ πνευματικά, τὸν πλοῦτον τῆς ἀρετῆς, ὅστις εἶναι ἀναφαίρετος καὶ θὰ τὸν ἔχη καὶ πέραν τοῦ τάφου.

Πόση μωρία νὰ μοχθῇ διὰ τὰ ἀνευ ἀξίας καὶ νὰ ἀπέρχεται τοῦ κόσμου τούτου γυμνὸς ἀρετῆς, μὲ τὸν κόπον διὰ τὰ μηδαμινά! Καὶ ἡ ἀνοησία αὕτη προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἔχει μαθητευθῆ τὸ πνεῦμα τὸ χριστιανικόν, δὲν ἔχει τὴν ἀληθῆ σοφίαν, ἀλλὰ τὴν ψευδῆ, τὴν κοσμικὴν. Τοῦτο λέγει καὶ ὁ πατὴρ τῆς Ἐκκλησίας Ἰσίδωρος ὁ Πηλουσιώτης. «τῶν μὲν φροντίδος ἀξίων ὀλιγωροῦμεν, τῶν δὲ ὄντως ὀλιγωρίας ἀξίων ἐκθύμως περιεχόμεθα». Δηλαδή, φροντίζομεν πάρα πολὺ δι' ἐκεῖνα ποὺ δὲν ἀξίζουσι καθόλου καὶ παραμελοῦμεν νὰ φροντίσωμεν δι' ὅσα ἔχουσι ἀξίαν.

Μία πενταετία.

Πέντε δλόκληρα ἔτη συνεπληρώθησαν πρό τινας ἀφ' ἧς ἡμέρας ἀνέλαβε τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ Ἱεροῦ ἡμῶν τόπου ὁ εὐγενέστατος καὶ εὐσεβέστατος κ. Κωνσ. Κωνσταντόπουλος. Δὲν ἀποτελεῖ ὑπερβολὴν, ἐὰν εἰπωμεν, ὅτι ὁ διορισμὸς αὐτοῦ ὡς Γεν. Διοικητοῦ ἀπετέλεσεν ἐξαιρετικὴν εὐλογίαν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἡ δὲ πενταετής ὑπηρεσία του σταθμὸν εἰς τὴν νεωτέραν ἱστορίαν τῆς Ἀγιορειτικῆς Πολιτείας.

Ὁ κ. Κωνσταντόπουλος μὲ τὴν μεγάλην του μόρφωσιν, μὲ τὴν μεγάλην του σύνεσιν καὶ εὐσέβειαν, μὲ τὴν μεγάλην του ἀγάπην πρὸς τὸ Ἅγιον Ὄρος συνετέλεσε νὰ τακτοποιηθῶν κατὰ τὸν κάλλιστον τρόπον πολλὰ ζητήματα ἀπὸ ἐτῶν ἐκκορεμῆ, νὰ ἐξυπηρετηθοῦν καλλίτερον αἱ ἀνάγκαι ἡμῶν καὶ γενικῶς νὰ γίνῃ πᾶν τὸ συντελοῦν εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν παρ' ἡμῖν πραγμάτων. Εἶναι ὁ κατάλληλος ἄνθρωπος εἰς τὴν κατάλληλον θέσιν. Ἀπέβη δὲ τοιοῦτος διότι τὸν διακρίνει βαθεῖα εὐσέβεια, διότι θεωρεῖ τὸ ἀξίωμα του οὐχὶ μέσον εὐμαρείας καὶ πάροχον ὑλικῆς ὠφελείας, ἀλλὰ μέσον πρὸς ἐξυπηρετήσιν τοῦ πλησίον, ἀφορμὴν κόπου καὶ θυσίας, μὲ μίαν λέξιν καθῆκον. Τούτου ἕνεκα ὑποβάλλεται εἰς θυσίας χάριν ἡμῶν καὶ συνέδεσεν ἀρρηκτικῶς τὸ ὄνομά του μετὰ τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Πόσον θὰ προύγοντο τὰ ζητήματα τῆς διοικήσεως τῆς Πολιτείας γενικῶς, ἂν οἱ ἄρχοντες ἦγοντο ἀπὸ τὸ χριστιανικὸν πνεῦμα, ὡς ὁ κ. Κωνσταντόπουλος, ὅστις εἶναι καὶ ἐπίλεκτον μέλος τῆς Χριστιανικῆς Ἐνώσεως Ἐπιστημόνων τῆς Ἑλλάδος! Ἀπὴ εἶναι ἡ κλεῖς ὄλων τῶν ζητημάτων. Εὐχόμεθα νὰ ἔχωμεν πλησίον μας ἐπὶ πολλὰς πενταετίας τὸν ἐξαιρετικὸν αὐτὸν Χριστιανὸν Γεν. Διοικητὴν.

Τὸ Ραδιόφωνον.

Τοῦτο εἶναι ἐφευρέσις τοῦ ἀνθρώπου, καταδεικνύουσα τὴν σοφίαν, δι' ἧς ὁ Θεὸς ἐπροόκησε τὸν ἄνθρωπον καὶ διὰ τῆς ὁποίας ἐδημιούργησε τὸ σύμπαν. Ἔχει καλὰ πολλὰ, ἐὰν γίνῃ αὐτοῦ καλὴ χρῆσις, ἥτις, δυστυχῶς, σπανίως ἢ ἀραιὰ γίνεται. Φέρει τὸν κόσμον πλησίον μας. Τίνα λοιπὸν θέσιν δύναται νὰ ἔχη παρ' ἡμῖν, οἵτινες ἀπηνήθησαν τὰ ἐγκόσμια; Ἐὰν θελήσωμεν νὰ συγχρονίσωμεν τὸν ἅγιον τόπον μας, ἀλλοίμονον, θὰ τὸν υποβιάσωμεν. Ἔχει ἀξίαν, διότι διατηρεῖ ζηλοτύπως ὅτι εἶχεν ἡ παλιὰ ἀρχαιότης· ἐὰν θελήσῃ νὰ εἰσαγάγῃ καινὰ δαιμόνια, καὶ τοιοῦτον εἶναι τὸ Ραδιόφωνον, ἀλλοιώνει τὸν χαρακτῆρα του καὶ γίνεται πρόξενος ζημίας. «Οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιὸν» (Λουκ. ε', 36) εἶπεν ὁ Κύριος. Μακρὰν λοιπὸν αἱ κενόσπουδοι τάσεις, ἵνα παραδώσωμεν ἀσινὲς ὅτι παρελάβομεν καὶ ἵνα μὴ τιμωρηθῶμεν ὑπὸ τοῦ Κυρίου. Ῥαδιόφωνον καὶ Ἅγιον Ὄρος εἶναι σχῆμα ὀξύμωρον.

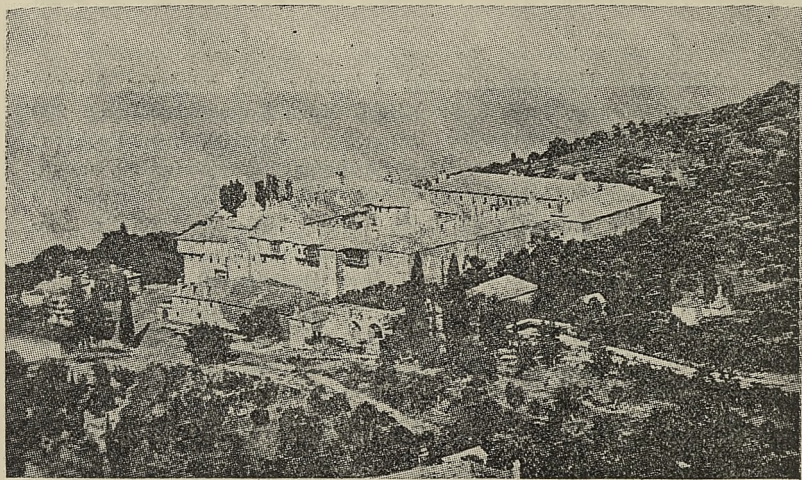
ΔΩΡΕΑΙ. Προσέφεραν πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ παρόντος δωρεὰν κυκλοφοροῦντος περιοδικοῦ ἡμῶν ἢ Ἱερά Μονή Καρακάλλου δραχ. 200 καὶ οἱ κ. κ. προηγ. Παγκράτιος Βατοπεδινὸς δρ. 100, Ἄθ. Γκαζέτας εἰσαγγελεὺς Ἐφετῶν Ἀθηνῶν 50, Γ. Ἀμβρόσιος Λαυριώτης 30, ἀρχιμ. Ἀρκάδιος Φιλιόγλου (Λαυριώτης) Ἀθῆναι 100, Γεω. Μεταξᾶς συμβολαιογράφος Σάμη-Κεφαλληνίας 50, ἱεροδ. Νήφων βιβλιοδέτης 20, Στ. Σταματέκος Καβάλα 100, Χρ. Καντιδης Ἀθῆναι 20, Ἐμμ. Σκούρας συνταγματάρχης Ἀθῆναι 100,, Δίς Ἄννα Τρύφων Θεσ)νίκη 50, Ἀλεξ. Μακροῦς Σκανδάλη Λήμνου 40, Ἰωάν. Τραγέλης καὶ Εὐστρ. Καλυφὸς ἐξ Ἀγιάσου Λέσβου ἀνά 20, μον. Ἀρσένιος Κασαλιώτης 30, μον. Δανιὴλ Κausοκαλυβίτης 10.

Ἐπίσης ἐλάβομεν καὶ τὸ νεοεκδοθὲν βιβλίον τοῦ ἀρχιμ. Ἀλεξ. Καντώνη προῖστ. Ἰ. Ν. Ἀγ. Δημητρίου Θεσ)νίκης «Ἀξίως προσέλθετε».

Πρὸς ἅπαντας ἐκφράζομεν τὰς εὐχαριστίας τῆς Ἱ. ἡμῶν Μονῆς.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΙ. Τὴν Ἱ. ἡμῶν Μονὴν ἐπεσκέφθησαν μεταξύ τῶν ἄλλων καὶ οἱ κ. κ. Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κίτρους Βαρνάβας, Σ. Ἀγουρίδης καθηγητῆς Πανεπιστ. Θεσσαλονίκης, ἱεροδ. Νεκτάριος Κοτζιάς Δ)τῆς Ἐκκλ. Φροντιστηρίου Κατερίνης μετὰ 26 σπουδαστῶν αὐτοῦ, Ε. Σκόρδας καθηγητῆς Θεολόγος, ἀρχιμ. Ἰωάννης Καστιμίγας ἡγούμενος Ἱ. Μονῆς Ἀγ. Διονυσίου Ὀλύμπου, Ἀρ. Μπεζᾶς ἐκ Θεσ)νίκης, Ἰωάν. Βαμβακᾶς, Παντ. Βαμβακᾶς ἐξ Ἀγ. Παρασκευῆς Κασσάνδρας, Ἀγγ. Καλλέργης προῖστ. Ταχ. Γραφείου Συκιᾶς, Γ. Παπακωνσταντίνου Πρόεδρος Κοινότητος Συκιᾶς,, Χρ. Σταθουλόπουλος Δ)τῆς ἀγοροφυλακῆς Ἀθηνῶν, Ν. Κουτούπης ἀρχιφύλαξ ἀγοροφυλακῆς Ἱερισσοῦ, Γ. Εὐαγγελόπουλος δημοσιογρ., Γ. Παϊτάρης ἔμπορος ἐκ Χαλκίδος, Γ. Παϊτάρης ἐκ Νέων Ρόδων, Κ. Παλαστυλιανὸς ἐξ Ἱερισσοῦ. Διον. Μαγουλῆς ἐκ Παλιουρίου Κασσάνδρας, Παν. Καρτσούνης ἐκ Κοντιᾶ Λήμνου, Ἀθ. Μουρμουρῆς τελικὸς ἐκ Θεσ)νίκης, Β. Καλογεράς καθηγητῆς Πειραματικοῦ Σχολείου Πανεπιστημ. Θεσ)νίκης μετὰ 24 μαθητῶν τοῦ ἰδίου Σχολείου, Timple Th., Haus Ferdinand, Kottike H., Georg. Martin, Heinz Kratsepwar, KluKen M. Γερμανοὶ φοιτηταί, Siet Kurt ζωγράφος, Karl Rith ἀρχιτέκτων, Fl. Breyer ἀγιογράφος Γερμανός, Georg. Deniel, Cl. Randolrh, Fr. Kracht Γάλλοι φοιτηταί, Haus Her Ἑλβετὸς διδάσκαλος, F. William καθηγ. Πανεπιστ. Ὀλλανδίας, Haus William φοιτ. Ὀλλανδός, H. Kirkinen φοιτ. Φιλλανδός, Haus Orro φοιτ. Γερμανός, Er. Stetner ζωγράφος Γερμανός, John Schaeetter, I. Tobin Ἀμερικανοὶ φοιτηταί.

ΑΝΩ: Ἡ Ἱερὰ Μονὴ Ξηροποτάμου.

ΚΑΤΩ: Ῥώσοι μοναχοὶ ἐργαζόμενοι μετὰ τεχνιτῶν διὰ τὴν ἀνάγεσιν τοῦ μεγάλου πενταωρόφου Ῥωσικοῦ κελλίου «ἡ Ἁγία Τριάς» ἐν Καρφαῖς (1912). Σήμερον ἐν αὐτῷ ἀπέμειναν δύο μόνον ὑπέργηροι Ῥώσοι μοναχοὶ ζῶντες μετὰ τὴν ἐλπίδα ὅτι καὶ τὴν τελευταίαν στιγμὴν θὰ εὐδοκῆσῃ ὁ Κύριος ν' ἀντικατασταθοῦν διὰ νέων μοναχῶν τῆς μεγάλης αὐτῶν χώρας.

